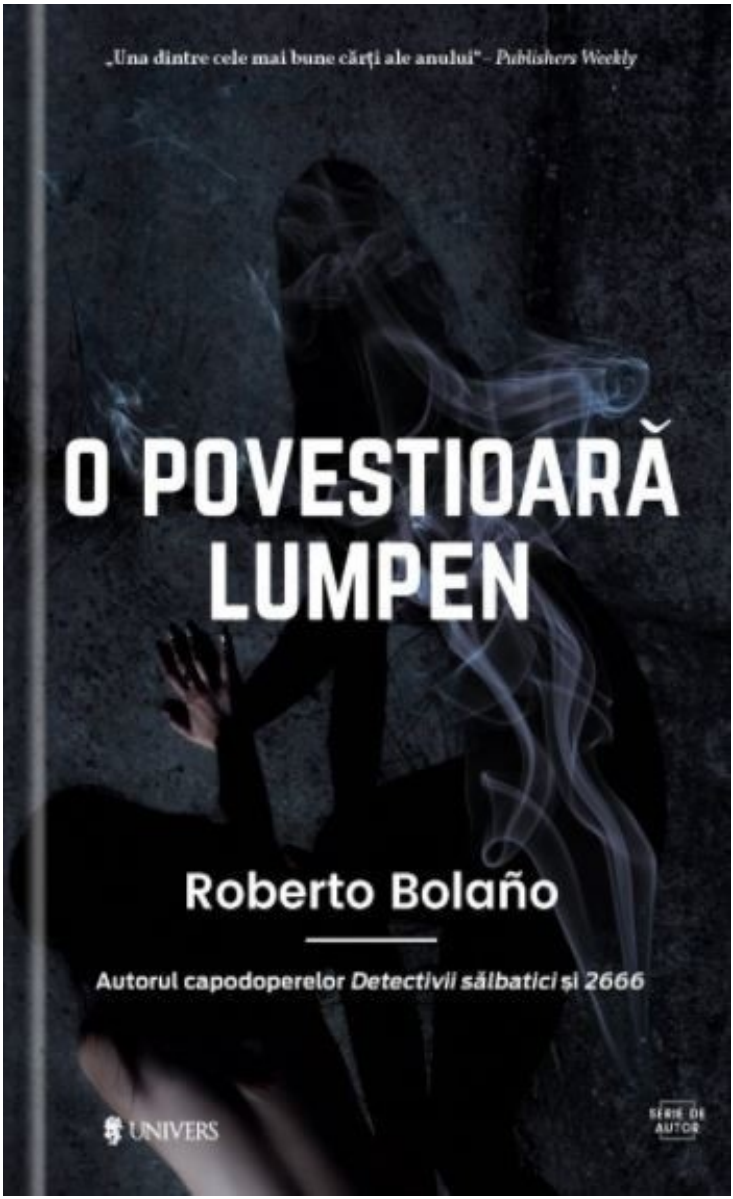
„Una dintre cele mai bune cărți ale anului" – Publishers Weekly
O POVESTIOARĂ LUMPEN
Roberto Bolaño
Autorul capodoperelor Detectivii sălbatici și 2666
UNIVERS
SERIE DE AUTOR

Această traducere a fost realizată cu sprijinul
Consorcio Casa del Traductor, Tarazona, Spania.

Roberto Bolaño

O POVESTIOARĂ LUMPEN

Traducere din limba spaniolă
de
SIMONA SORA

UNIVERS

ROBERTO BOLAÑO
UNA NOVELITA LUMPEN

Copyright © Roberto Bolaño, 2002
All rights reserved.

© Editura UNIVERS, 2017, pentru prezenta traducere

Pentru Lautaro şi Alexandra Bolaño

Orice text este o porcărie. Fiinţele alea care apar de nicăieri şi încearcă să exprime orice le trece prin cap sunt nişte porci. Toţi scriitorii sunt nişte porci. Mai ales cei de acum.

Antonin Artaud

I

Acum sunt mamă şi femeie căsătorită, însă nu cu mult timp în urmă eram o delincventă. Fratele meu şi cu mine am rămas orfani. Într-un fel, asta explică totul. Nu aveam pe nimeni. Şi totul s-a petrecut de pe o zi pe alta.

Părinţii noştri au murit într-un accident de maşină în timpul primei vacanţe pe care şi-o petreceau singuri, pe o şosea aproape de Napoli, cred, sau pe o altă şosea îngrozitoare din sud. Maşina noastră era un Fiat galben, luat la mâna a doua, care însă părea nou. A rămas din ea doar un morman gri de fiare. Când am văzut-o, în cimitirul de maşini al poliţiei, unde se aflau şi alte maşini accidentate, l-am întrebat pe fratele meu ce culoare avea.

— Nu era galbenă?

Fratele meu mi-a răspuns sigur că da, sigur că era galbenă, dar asta înainte. Înainte de accident. Coliziunile deformează culoarea sau deformează felul nostru de a percepe culoarea. Nu ştiu ce-a vrut să spună cu asta. L-am întrebat. Mi-a răspuns: lumină… culoare… tot. Mi-am zis că bietul de el era mai lovit ca mine.

În noaptea aia am dormit într-un hotel, iar a doua zi ne-am întors la Roma cu trenul, împreună cu ceea ce rămăsese din părinţii noştri, însoţiţi de o asistentă socială sau o educatoare sau o psiholoagă, nu ştiu ce era, fratele meu a întrebat-o, dar eu n-am auzit răspunsul pentru că mă uitam pe fereastră, la peisajele care se schimbau unul după altul.

La înmormântare a apărut doar o mătuşă, sora mamei, iar din spatele mătuşii s-au ivit fetele ei îngrozitoare. Nu mi-am luat ochii de la mătuşă cât a durat totul (nu prea mult) şi de câteva ori mi s-a părut că văd un zâmbet abia schiţat pe buzele ei, o dată chiar un zâmbet întreg, şi atunci am ştiut (cu toate că, în realitate, o ştiam deja dintotdeauna) că eu şi fratele meu eram singuri pe lume.

Înmormântarea a fost scurtă. La ieşirea din cimitir am sărutat-o pe mătuşă şi pe verişoarele noastre, iar de-atunci nu le-am mai văzut niciodată. În timp ce ne îndreptam spre staţia de metrou cea mai apropiată, i-am spus fratelui meu că am văzut-o pe mătuşă zâmbind, că se hlizise de-a dreptul în timp ce se coborau sicriele în groapă. Mi-a răspuns că şi el remarcase.

Din acel moment, zilele s-au schimbat. Vreau să spun, scurgerea zilelor. Vreau să spun, ceea ce uneşte şi în acelaşi timp marchează graniţa dintre o zi şi alta. Deodată, noaptea a încetat să mai existe şi totul a fost un continuum de soare şi lumină. La început, am crezut că totul era din pricina oboselii, a şocului produs de dispariţia bruscă a părinţilor noştri, însă când i-am povestit fratelui meu, mi-a spus că şi lui i se întâmplă la fel. Soare şi lumină şi explozia ferestrelor.

Am ajuns să cred că o să murim curând.

Viaţa noastră şi-a urmat însă cursul în parametrii stabiliţi înainte de moartea părinţilor noştri. În fiecare dimineaţă, ne duceam la şcoală. Vorbeam cu cei pe care-i socoteam prieteni. Învăţam, nu mult, dar învăţam. După câteva formalităţi, nu foarte complicate, pensia tatei a ajuns în buzunarele noastre. Aşteptam mai mulţi bani, aşa că am protestat. Într-o dimineaţă, în faţa unui funcţionar care încerca să ne explice motivul pentru care, pe când trăia, tatăl nostru primea o anumită sumă de bani, iar după moartea lui nouă ne revenea mai puţin de jumătate, fratele meu a început brusc să plângă. L-a înjurat pe funcţionar şi au trebuit să-l scoată cu forţa din birou. Nu e drept, ţipa fratele meu. Asta e legea, am auzit vocea amărâtului de funcţionar din spatele meu.

Am început să-mi caut de lucru. În fiecare dimineaţă cumpăram ziarul, citeam în curtea şcolii pagina cu oferte de muncă şi subliniam ce mă interesa. După-amiaza, după ce mâncam ceva, ieşeam din casă şi nu mă întorceam până

ce nu treceam pe la toate adresele notate. Cele mai multe oferte erau pentru târfe, sub acoperire sau nu, dar eu nu sunt o târfă, am fost o delincventă, dar nu o târfă.

Într-o zi, mi-am găsit de lucru într-un coafor. Spălam părul clientelor. Nu tundeam, dar eram atentă la felul în care o făceau celelalte şi mă pregăteam pentru viitor. Fratele meu mi-a spus că e aiurea să mă apuc să muncesc, şi că ajutorul pentru orfani ne ajungea ca să trăim fericiţi. Orfani, te apuca râsul când te gândeai la asta. Ne-am apucat să facem calcule. De fapt, puteam trăi, însă lipsindu-ne de aproape tot. Fratele meu mi-a spus că el poate renunţa la trei mese pe zi. M-am uitat la el fără să ştiu dacă e serios sau glumeşte.

— De câte ori pe zi mănânci?

— Trei. Patru.

— Şi de câte ori zici că eşti dispus să mănânci de-acum încolo?

— O dată.

Peste o săptămână, fratele meu a început să lucreze într-o sală de forţă. Seara, când ne întorceam acasă, vorbeam şi făceam planuri. Uneori, mi se întâmpla să visez că voi avea propriul meu coafor. Aveam motivele mele să cred că viitorul e de găsit în micile saloane de coafură, în buticuri, în prăvăliile de discuri, în barurile minuscule şi foarte selecte. Fratele meu spunea că viitorul e în informatică, însă pentru că lucra într-o sală de forţă (mătura, freca podelele şi toaletele), a început să tragă de fiare şi să facă toate chestiile alea care dezvoltă musculatura.

Încetul cu încetul, am uitat de şcoală. Uneori, dimineaţa, eu nu mă duceam la liceu (nu puteam suporta lumina continuă), alteori frate-miu nu ajungea la şcoală. Cu timpul, am început să rămânem amândoi acasă dimineţile, tânjind după şcoală, dar fiind incapabili să ieşim din casă, să luăm autobuzul, să intrăm fiecare în clasa lui, să deschidem cărţile şi caietele din care oricum n-aveam să

învăţăm nimic.

Ne omoram timpul uitându-ne la televizor, mai întâi la interviuri, apoi la desene animate, în cele din urmă la programele matinale de discuţii, conversaţii şi ştiri despre celebrităţi. Despre asta însă voi povesti mai încolo. Televizorul şi video-ul ocupă un loc important în povestea asta. Chiar şi azi, după-amiaza, când dau drumul la televizor, mi se pare că o văd în ecranul stins pe tânăra delincventă care eram pe vremuri, însă viziunea nu ţine mult, doar până ce aparatul se aprinde. Fără îndoială, în acele clipe pot vedea ochii persoanei care am fost, îi pot vedea părul, buzele batjocoritoare, pometii înalţi şi reci, gâtul care pare şi el de marmură rece, iar viziunea reuşeşte aproape întotdeauna să mă îngheţe.

Pe atunci, datorită slujbei pe care şi-o luase la sala de forţă, fratele meu căpătase un obicei curios:

— Vrei să vezi ce muşchi am făcut?

Îşi scotea cămaşa şi îmi arăta muşchii. Cu toate că era frig şi nu aveam încălzire, îşi scotea cămaşa sau tricoul şi-mi arăta nişte muşchi care se înălţau timid din corpul său, ca nişte tumori, nişte protuberanţe ce n-aveau nimic în comun cu imaginea mea despre corpul lui de adolescent slab şi jigărit.

O dată mi-a spus că visa să devină Mister Roma, apoi Mister Italia şi apoi Mister Univers. Eu i-am râs în nas şi i-am spus verde în faţă ce cred. Ca să fii Mister Univers ar fi trebuit să te antrenezi de la zece ani, i-am zis. După mine, culturismul era ca şahul. Fratele meu mi-a răspuns că aşa cum eu visam să am un mic salon de coafură, şi el avea dreptul să viseze un viitor mai bun. Asta a fost cuvântul pe care l-a folosit: *viitor.* M-am dus la bucătărie şi am pus mâncarea pe foc. Spaghete. Apoi am pus farfuriile şi tacâmurile pe masă. Tot gândindu-mă întruna. În cele din urmă, i-am spus că pe mine nu mă interesează viitorul, că îmi trec tot felul de lucruri prin cap, dar că aceste lucruri,

dacă mă gândesc mai bine, nu au niciodată de-a face cu viitorul.

— Şi atunci cu ce au de-a face? a răcnit frate-miu.

— Cu nimic.

După asta ne uitam la televizor până adormeam.

Pe la patru dimineaţa, mă trezeam brusc, îngrozită. Săream din fotoliu, adunam farfuriile murdare de pe masă, le spălam, făceam curăţenie în cameră, făceam curăţenie în bucătărie, mai puneam o pătură pe frate-miu, dădeam sonorul televizorului mai încet, mă aplecam peste fereastră şi priveam strada, cu cele două rânduri de maşini parcate de fiecare parte, şi nu-mi venea să cred că era încă noapte, că acea incandescenţă era noaptea. Era acelaşi lucru dacă închideai ochii sau dacă îi ţineai larg deschişi.

II

La puţin timp după aceea, fratele meu a închiriat un film porno pe care l-am văzut împreună. Era oribil şi i-am spus. A fost de acord. Ne-am uitat până la sfârşit, după aceea am comutat pe emisiunile de la televizor şi ne-am uitat mai întâi la un serial american, iar apoi la un concurs. A doua zi, fratele meu a returnat filmul şi a închiriat altul. Tot porno. I-am spus că n-avem bani să închiriem un film pe zi. El n-a zis nimic. Când l-am întrebat de ce închiriase încă un film de felul ăla, mi-a răspuns că o făcuse ca să înveţe.

— Ce să înveţi?

— Cum se face amor, mi-a răspuns fratele meu fără să mă privească.

— Nu se învaţă nimic din filme deocheate, i-am zis eu.

— Nu fi aşa de sigură, mi-a spus el cu o voce răguşită pe care nu i-o mai auzisem până atunci.

Ochii îi străluceau. Apoi s-a apucat să facă exerciţii pe podea, flotări, chestii de genul ăsta, şi, pentru a doua oară, mi s-a părut c-a înnebunit. M-am gândit că n-ar trebui să fiu atât de dură cu el. I-am spus că s-ar putea ca el să aibă dreptate şi eu să mă înşel, poate că el era pe calea cea bună. „Tu eşti încă virgină?” m-a întrebat de pe podea. „Sunt”, i-am spus. „Şi eu”, a mai zis. I-am spus că, la vârsta lui, ăsta era lucrul cel mai normal.

În noaptea următoare, în casa noastră rula un nou film porno. Eu am adormit în timp ce-l urmăream. Înainte de-a închide ochii, m-am gândit că o să visez porcăria aia de la televizor, dar, în loc de asta, am visat un deşert. Mergeam prin deşert, pe jumătate moartă de sete, iar pe umăr aveam un papagal alb, un papagal care zicea: „Nu pot zbura, îmi pare rău, iertaţi-mă, nu pot zbura”. Spunea asta pentru că, într-un alt moment al visului, eu îi cerusem să zboare, era prea greu (cântărea cel puţin cinci kilograme, era un papagal mare) ca să-l car tot timpul, însă papagalul

nu se mişca sub nicio formă de pe umărul meu, iar paşii îmi erau din ce în ce mai şovăielnici, tremuram din ce în ce mai tare, mă dureau genunchii, tălpile, încheieturile, stomacul, gâtul, mă simţeam ca şi cum aş fi avut cancer şi, în acelaşi timp, ca şi cum aş fi alergat, o fugă interminabilă şi epuizantă, ca şi cum papagalul alb mi-ar fi supt ochii, propriii mei ochi, încercând să-i aspire, chiar aşa, nu să-i ciugulească, iar din când în când mă încuraja, îmi spunea: „Curaj, Bianca”, dar în general îşi ţinea pliscul închis, iar eu ştiam că atunci când voi cădea pe nisipul fierbinte şi voi muri de sete, abia atunci el va catadicsi să zboare şi va lăsa în urmă deşertul ăsta spre a căuta un alt deşert, va lăsa în urmă rămăşiţele mele agonice spre a căuta alte rămăşiţe, mai puţin agonice, va lăsa în urmă leşul meu pentru totdeauna, pentru totdeauna.

Când m-am trezit, fratele meu dormea în fotoliul lui, iar pe ecran se vedea doar o mare cenuşie, nişte dungi negre şi gri, ca şi cum o furtună s-ar fi apropiat de Roma şi doar eu eram în stare s-o văd.

Cu timpul, am început să-l însoţesc pe frate-miu în escapadele lui prin videocluburi. Dimineaţa, în timpul orelor de curs, în vreme ce puştii de vârsta noastră învăţau, furau, se drogau sau se prostituau, eu am început să frecventez videocluburile din cartier şi din cartierele vecine, la început cu fratele meu, care încerca să găsească filmele uitate ale Tonyei Waters, o actriţă porno de care se îndrăgostise şi ale cărei peripeţii începuse să le cunoască pe de rost, iar mai apoi singură, deşi eu închiriam filme porno numai atunci când fratele meu mă însărcina să-i găsesc unul anume, de pildă unul dintre filmele lui Sean Rob Wayne, care lucrase de două ori cu Tonya Waters şi a cărui carieră cinematografică avea, din acest motiv, pentru fratele meu, o importanţă specială, ca şi cum tot ce-ar fi avut o oarecare legătură cu Waters ar fi devenit demn de atenţie.

N-a fost o surpriză pentru mine să descopăr că îmi plăceau videocluburile. Nu atât cele din cartierul nostru, cât cele din alte cartiere; acestea din urmă îmi plăceau chiar mult. Prin asta, mă deosebeam de fratele meu, care frecventa doar videocluburile apropiate de casă sau pe cele aflate pe drumul de acasă spre sala de forţă unde lucra. Familiaritatea îi făcea bine fratelui meu.

Mie, dimpotrivă, îmi plăcea să intru în locuri necunoscute, stabilimente plastifiate, igienice, cu mulţi clienţi, stabilimente de categorie joasă, cu un singur angajat, de origine balcanică sau asiatică, unde nu mă cunoştea nimeni. În acele zile, am încercat ceva ce semăna dacă nu cu fericirea, măcar cu entuziasmul, mergând pe jos, la întâmplare, pe străzi pe care altădată nu le frecventam şi care, în mod inevitabil, dădeau în bulevardul Tiburtina sau în parcul Traiano. Uneori intram în câte un videoclub şi rămâneam acolo mai mult de jumătate de oră uitându-mă la rafturile pline de carcasele casetelor video, după care plecam fără să închiriez nimic, nu pentru că nu mi-ar fi plăcut nimic de-acolo, ci pentru că nu aveam bani.

Alteori, fără să mă gândesc la consecinţe, închiriam două filme deodată. Eram omnivoră: îmi plăceau filmele de dragoste (care aproape întotdeauna mă făceau să râd), filmele de groază clasice, filmele de groază violente şi sângeroase, filmele de groază psihologice, cele de groază poliţiste şi cele de groază şi război. Adesea, stăteam pe podul Garibaldi sau pe o bancă din insula Tiberina, lângă vechiul spital, şi mă uitam la cutiile casetelor de parcă ar fi fost nişte cărţi.

Unele maşini încetineau când treceau pe lângă mine. Auzeam şoapte cărora nu le dădeam atenţie. De cele mai multe ori, coborau fereastra şi spuneau ce le trecea prin cap, cine ştie ce promisiuni, iar apoi îşi vedeau de drum. Erau şi maşini care treceau fără să oprească. Mai erau şi maşini care treceau cu ferestrele deja coborâte şi cu nişte

tineri înăuntru care urlau „fascism sau barbarie”, după care îşi vedeau şi ei de drum. Eu nu-i băgam în seamă. Mă uitam la apele râului şi la carcasele casetelor mele şi încercam să uit puţinele lucruri pe care le ştiam.

III

Într-o după-amiază, fratele meu a venit acasă cu doi bărbaţi.

Nu erau prietenii lui, deşi frate-miu voia să creadă că erau. Unul dintre ei era bolognez, celălalt era libanez sau marocan. Cu toate astea, păreau fraţi gemeni: acelaşi cap, acelaşi nas, aceiaşi ochi. Îmi aminteau de-o sculptură de lut pe care o văzusem recent într-o revistă la coafor. Au rămas la noi peste noapte.

— Unde or să doarmă? Nu avem loc, i-am spus fratelui meu.

M-a privit cu un aer plin de superioritate, ca şi cum ar fi avut situaţia sub control.

— În dormitorul părinţilor noştri, a zis.

Avea dreptate, era loc. Cei doi bărbaţi au dormit acolo.

Eu m-am culcat devreme, nu m-am mai uitat la emisiunile mele preferate.

Abia am pus geană pe geană. Când m-am trezit, pe la şase dimineaţa, am găsit bucătăria curată. Cei doi bărbaţi frecaseră oalele, spălaseră farfuriile şi tacâmurile şi le lăsaseră în scurgătorul de vase. Scrumierele erau golite şi spălate. Cred că şi măturaseră înainte de a se duce la culcare. Am luat micul dejun gândindu-mă la chestia asta, apoi am plecat la muncă, deşi era foarte devreme, aşa că mi-am petrecut vreo două ore dând ture prin cartier.

Când m-am întors, erau tot acolo. Făcuseră un piure de spanac cu un sos de roşii picant. Masa era pusă. În frigider erau două sticle de bere la litru. Abia atunci, în timp ce mâncam, am aflat cum îi cheamă. Mi-au spus chiar ei. Cum însă le-am uitat numele, prefer să nu fac niciun efort ca să mi le reamintesc. Fratele meu părea neliniştit şi fericit. Cei doi bărbaţi păreau liniştiţi. Bolognezul chiar mi-a ţinut scaunul când m-am aşezat.

În noaptea aia mi-am dat seama cât de tare semănau cei

doi între ei şi tot în noaptea aia mi-au spus că nu sunt fraţi, deşi multă lume crede asta. Libanezul a spus ceva care atunci mi s-a părut misterios. A spus că, într-un fel, lumea nu se înşală niciodată. Deşi ni se pare proastă, lumea nu se înşală niciodată. Cu toate că o dispreţuim şi uneori avem dreptate s-o facem, lumea *niciodată* nu se înşală. Ăsta-i blestemul nostru, a zis el.

— Sunteţi fraţi sau nu sunteţi fraţi? i-am întrebat.

Libanezul a zis că sunt fraţi de sânge.

— Aţi făcut un legământ de sânge, v-aţi crestat palmele şi v-aţi amestecat sângele? Asta vreţi să spuneţi?

Asta voiau să spună. Fratelui meu i s-a părut fantastic că încă mai existau oameni care să facă asemenea legăminte. Mie mi s-a părut infantil. Libanezul a fost de acord cu mine, dar cred că a făcut-o doar ca să nu mă contrazică, pentru că, dacă i se părea infantil şi lui, de ce o mai făcuse? Doar dacă se cunoşteau de copii, ceea ce nu era sigur.

În seara aia, am rămas o vreme cu ei la televizor.

Fratele meu îi cunoscuse la sala de forţă, unde lucrau pe nişte posturi destul de incerte, uneori păreau să fie monitori, slujbă care avea prestigiul ei, în alte momente păreau să fie simpli oameni de serviciu, băieţi care îndeplineau comisioane fără importanţă, la fel ca propriul meu frate. Oricum, vorbeau tot timpul de sala de forţă, ca oamenii ăia care şi acasă vorbesc tot numai de slujbă. Ei vorbeau de sala de forţă, fratele meu la fel (cu o fervoare pe care nu i-o cunoşteam), şi de diete proteinice şi mâncăruri pe care le numeau cu nişte termeni care mie îmi sunau a *science fiction,* ca Fuel Tank 3000 sau ca barele Weider care furnizau toţi nutrienţii de care are nevoie un corp câştigător.

Au tot sporovăit până când le-am spus să se ducă în bucătărie dacă vor să vorbească, pentru că vreau să aud emisiunea de la televizor. Îmi plăcea (şi îmi place şi acum)

să ascult cu atenţie întrebările şi răspunsurile concursurilor televizate, pentru că în felul ăsta, în timp ce mă distrez, mai şi învăţ ceva care, probabil, n-o să-mi folosească la nimic şi care nici nu e mare scofală. Uneori mai nimeresc câte un răspuns. Când mi se întâmplă, îmi trece prin cap că aş putea să mă prezint şi eu la un concurs televizat. Imediat însă apar câteva întrebări la care nu nimeresc niciun răspuns şi atunci pricep că locul meu e aici, de partea astălaltă, pentru că dacă aş fi dincolo, în faţa camerelor de luat vederi, aş cădea probabil în ridicol.

Lucrul cel mai surprinzător dintre toate a fost, fără îndoială, că atunci când le-am spus să tacă au şi tăcut. Şi am rămas cu toţii tăcuţi, uitându-ne la concursul care se afla exact în momentul critic, rămăseseră doar doi participanţi, un bărbat mai în vârstă, de vreo 40–50 de ani, şi o fată cu ochelari, cu o faţă foarte serioasă, concentrată, şi cu un păr minunat, neted, negru strălucitor, care-i ajungea până la umeri. O clipă mi-am închipuit-o pe fata asta aşezată pe scaun, la coafor. Nu ştiu de unde îmi veneau ideile astea. Am încercat să mi-o scot din cap.

Atunci au întrebat-o pe fată ce însemna cuvântul nimb. Iar bolognezul, de lângă mine, a spus că e un fel de aureolă, acel cerc luminos care-i trădează pe sfinţi. Apoi, înainte ca fata să apuce să deschidă gura, a adăugat că mai putea însemna şi un nor format la mică înălţime printr-o aglomerare de particule.

Eu am rămas nemişcată, uitându-mă la bolognez şi, în acelaşi timp, la televizor. Fratele meu surâdea ca şi cum şi el ar fi ştiut răspunsul, deşi eu ştiam foarte bine că nu-l ştia. A mai trecut un timp, şi, când i-a venit rândul, fata a pierdut, iar întrebarea a ajuns la bărbatul mai în vârstă, care a răspuns că nimbul era chiar un nor format la mică altitudine. Şi când prezentatorul, ca să-i amărască puţin victoria, l-a întrebat: „Şi ce mai înseamnă, domnule?”, tipul

a amuţit şi n-a mai ştiut ce să zică.

Apoi au apărut mai mulţi concurenţi şi mai multe întrebări, iar bolognezul răspundea aproape la toate, mai şi greşea, desigur, însă la majoritatea răspundea bine, iar fratele meu şi eu însămi, trebuie să recunosc, i-am spus să se prezinte la acel concurs, pentru că se putea umple de bani (eu nu am folosit această expresie), şi apoi fratele meu mi-a spus că prietenul lui dezleagă mereu cuvinte încrucişate şi că le face până la capăt, nu ca majoritatea muritorilor de rând care încep integramele şi nu le termină, iar mie mi s-a părut că una e să faci integrame şi cu totul alta e să câştigi un concurs televizat, însă n-am zis nimic, era clar că bolognezul putea să câştige orice concurs de întrebări şi răspunsuri la care s-ar fi prezentat.

Dar apoi am căzut pe gânduri: când l-o fi văzut fratele meu pe prietenul lui dezlegând cuvinte încrucişate? Pentru că, dacă ceva era limpede în privinţa lor, ăsta era faptul că se cunoşteau de la sala de forţă, unde lucra fratele meu şi lucra şi bolognezul şi lucra chiar şi libanezul, frecând podeaua, spălând cabinele şi duşurile, dând cu mătura prin sală sau vânzând băuturi energizante, treburi incompatibile toate cu activitatea, mai degrabă inactivitatea, de a dezlega cuvinte încrucişate, treabă care, o ştie oricine, se face atunci când nu ai nimic de făcut.

În seara aia, după ce m-am băgat în pat şi zgomotele din casă s-au potolit, m-am gândit sau mai bine zis i-am văzut în închipuire pe fratele meu şi pe cei doi prieteni ai lui în Gara Centrală, aşezaţi la autoservire, aşteptând ceva, fratele meu şi libanezul fără să facă nimic, uitându-se la lumea care intra şi ieşea, iar bolognezul dezlegând integrama din *L'Osservatore Romano*, un ziar, oricum ai lua-o, de dreapta, deşi el zicea că e un ziar anarhist, precizare sau dezvinovăţire deloc necesară şi prin urmare inutilă. O dată l-am văzut cu *Tutto Calcio* sub braţ şi i-am zis: „Cumperi ziarul”, o constatare netă şi simplă, fără

intenţii ascunse, iar el mi-a răspuns: „Da, cumpăr *Tutto Calcio*, dar nu este un ziar de dreapta, cum crede toată lumea, ci un ziar anarhist”

Ca şi cum mie mi-ar fi păsat ce ziar cumpără sau nu mai cumpără.

Taică-miu cumpăra *Il Messaggero.* Fratele meu şi cu mine nu cumpăram ziare (e un lux pe care nu ni-l puteam permite). Eu nu ştiu care ziar e de dreapta şi care de stânga. Bolognezul însă se justifica întruna. Asta făcea parte din caracterul lui, sau din farmecul lui, cel puţin aşa credea el. În fine. Cum spuneam: eu stăteam întinsă în pat, cu lumina stinsă şi cu pătura trasă până la gât, în tăcerea nopţii, o tăcere care mi se părea galbenă, şi i-am văzut pe fratele meu şi pe cei doi prieteni ai lui într-un bar din Gara Centrală a Romei, aşezaţi în jurul unei mese, cu trei pahare de bere în faţă şi cu nişte mutre plictisite, căci cine speră disperă, iar ei sperau să apară ceva ce nu apărea niciodată, dar care urma să apară, sau măcar la asta se reducea speranţa lor, a celor trei, iar în aşteptarea asta bolognezul chiar avea timp berechet să termine integramele, pe cea din *L’Osservatore Romano*, sau pe cea din *La Repubblica* sau pe cea din *II Messaggero.* Iar această imagine inventată m-a scufundat într-o tristeţe infinită. Simţeam o apăsare în piept, o durere în inimă şi o senzaţie de anxietate. Ca şi cum o ceaţă deasă ar fi urcat din subterane şi ar fi inundat toată Gara Centrală fără să-şi fi dat seama cineva (cu excepţia mea, care nu eram acolo). Ca şi cum această ceaţă ar fi făcut să dispară chipul fratelui meu şi l-ar fi despărţit de mine pentru totdeauna. Dar apoi am adormit şi am uitat sau nu i-am mai dat importanţă lucrului pe care îl văzusem sau îl presimţisem, fiindcă acea imagine era cu adevărat un presentiment.

Şi aşa a mai trecut un timp.

IV

Într-o dimineaţă, bolognezul şi libanezul au plecat de acasă. Vreme de aproape o oră am verificat toate sertarele ca să văd dacă au furat ceva. Nu lipsea nimic.

Nu puteam nega, nici măcar eu, că, în cele cinci zile cât stătuseră în casa noastră, conduita lor fusese corectă. Spălaseră mereu farfuriile, de trei ori pregătiseră ei înşişi cina şi nu săriseră niciodată calul cu mine. În ce mă priveşte, ultimul lucru era important. Mi-am dat seama, după privirile lor, după gesturi, după felul în care îmi vorbeau, de interesul pe care li-l trezeam, însă mi-am dat seama şi de felul în care se controlau, iar asta mă măgulea.

Avusesem doar un iubit în toată viaţa mea, iar legătura noastră se rupsese înainte ca părinţii mei să păţească accidentul de maşină pe şoseaua aia îngrozitoare din sud.

Iubitul meu era un băiat din cartier de aceeaşi vârstă cu mine, pe care l-am văzut, nu după multă vreme, împreună cu o altă fată, foarte fericiţi împreună, la intrarea într-o discotecă. Eu mă întorceam, într-o sâmbătă, de la muncă, de la coafor, şi mergeam pe jos, distrată, privind cerul care, aşa cum am spus deja, era cu fiecare zi mai straniu. Fostul meu prieten stătea sprijinit de un zid împreună cu noua lui prietenă chiar la uşa discotecii; văzându-mă că trec, m-a strigat pe nume. Am coborât privirea şi l-am văzut. Îmi zâmbea prietenos. I-am zâmbit şi eu. M-a întrebat dacă mă mai duc la şcoală. Nu i-am răspuns. O clipă m-am gândit că lucrul cel mai logic ar fi fost să mă opresc şi să vorbesc puţin cu el şi cu noua lui prietenă, însă în loc să fac asta, am grăbit pasul. Când eram deja departe m-am uitat din nou spre cer şi am avut impresia că trăiesc pe altă planetă.

Caz închis.

Nu pot să spun că am câştigat experienţă cu fostul meu iubit. Era un băiat ca toţi băieţii, mie îmi plăcea, iar într-o

zi nu mi-a mai plăcut. Asta-i tot. Cu bolognezul (şi cu libanezul) era diferit, pentru că mâncam, dimineaţa şi seara, la aceeaşi masă, dormeau în camera părinţilor mei şi mă priveau de aproape, dintr-o proximitate la care nimeni (cu excepţia fratelui meu) nu avusese acces. Oare ce *văzuseră*?, mă întrebam. Ce chip, ce ochi văzuseră? Nu mă întrebam asta prea des, dar cu siguranţă mi s-a întâmplat să mă întreb de câteva ori. Acum ştiu că apropierea nu există. Întotdeauna unul ţine ochii închişi. Unul vede atunci când celălalt nu vede. Celălalt vede atunci când unul nu vede. Numai o mamă poate să fie aproape, însă asta nu ştiam pe atunci. Era necunoscutul. Inexistentul. Exista doar mirajul apropierii.

Iar apropierea prietenilor fratelui meu, o apropiere construită, între altele, din priviri şi mici atenţii, nu doar că mă flata, îmi şi plăcea. Ca să fim bine înţeleşi: eu nu eram sclava nimănui, ci stăpâna tuturor. Eram orbită, însă eram măsura libertăţii tuturor. Sună stupid, însă aşa simţeam şi sunt sigură că asta se străduiau şi ei să mă facă să simt. Nu vorbeau porcos faţă de mine, nu făceau ceea ce fratele meu făcea, duceau gunoiul, ridicau întotdeauna colacul toaletei, lucru pe care nici tatăl meu, un om tăcut şi discret, nu-l făcea.

Nu vreau însă să vorbesc despre tatăl meu. Vreau să vorbesc despre prietenii fratelui meu şi despre după-amiaza sau seara în care eu am inspectat sertarele din casă ca să verific dacă n-au furat ceva înainte să plece. Îmi amintesc că fratele meu m-a văzut şi mi-a spus cu o siguranţă pe care nu i-o mai văzusem până atunci: „N-au luat nimic. Sunt de încredere. Sunt prietenii mei”. Dar eu tot am trecut în revistă toată casa, cameră după cameră, până şi baia, unde am adulmecat să văd dacă n-au luat vreo sticluţă cu apă de colonie. Nu luaseră nimic. Fratele meu avea dreptate.

Apoi a trecut o săptămână şi încă una, iar fratele meu

abia vorbea despre prietenii lui.

Într-o seară, în timp ce ne uitam la televizor, a zis că ei se află la Milano, participau la un concurs de culturism. Mister Italia. Am râs.

— Or să ajungă şi în Frosinone, i-am spus.

Fratele meu m-a privit ca şi cum n-ar fi înţeles nimic din ce ziceam. Ce-oi fi vrut să zic cu asta? Că prietenii lui ar fi putut participa la un campionat de culturism în Frosinone, dar nu şi la unul din Milano? Poate că da. La fel de bine aş fi putut pomeni orice sat din Italia, Cosenza sau Catanzaro, de pildă, dar nu Milano.

După asta, fratele meu n-a mai povestit nimic legat de ei. Atitudinea mea, acum ştiu asta, era a cuiva care-şi ţine ochii larg deschişi, în timp ce fratele meu şi prietenii lui păreau că bântuie prin locuri reale sau închipuite, cu ochii închişi. Pe de altă parte, a ţine ochii deschişi înseamnă a te consuma. Iar eu mă consumam.

Munceam, făceam cumpărăturile, mă uitam la televizor, îl însoţeam pe fratele meu să închirieze casete. Câteodată, noaptea, mă aplecam cu totul peste fereastră, şi noaptea îmi părea luminoasă ca ziua. Uneori aveam impresia că înnebunisem, căci nici asta nu putea fi normal, atâta claritate, însă în fond ştiam că nu voi înnebuni niciodată.

Aşteptam ceva. O catastrofă. O vizită a poliţiei sau a direcţiei de asistenţă socială. Apariţia unui meteorit care să înnegrească cerul. Dar fratele meu închiria filme cu Tonya Waters, iar eu spălam lumea pe cap şi nu se întâmpla nimic altceva.

Într-o zi s-au întors.

Fratele meu nu mi-a spus nimic, poate că nici el nu ştia că se vor întoarce. Ne-am întâlnit într-o seară, când m-am întors de la lucru. Erau toţi trei aşezaţi pe canapea şi se uitau la televizor. I-am privit în ochi şi i-am întrebat cum le-a mers la Milano. Libanezul s-a ridicat şi mi-a întins mâna. Bolognezul m-a salutat cu o mină plictisită şi nu s-a

ridicat de pe canapea. După figurile lor, mi-am dat seama imediat că nu le mersese prea bine. Aşa că nu am insistat. Am mâncat împreună. Ne-am uitat la televizor împreună. În noaptea aia, în timp ce stăteam în pat gândindu-mă la ei (sau, mai exact, la chipurile lor lovite, chipuri care tocmai fuseseră spălate cu forţa, ca şi cum o mână nevăzută le-ar fi aruncat un lighean cu apă în cap şi apoi le-ar fi smotocit feţele la întâmplare, feţe înmuiate şi obosite de oameni care au făcut drumul de întoarcere de la Frosinone pe jos sau în lanţuri), în timp ce stăteam în pat, cum zic, cu lumina aprinsă şi ochii deschişi, fără vreo speranţă să adorm, unul dintre ei a intrat în cameră şi a făcut amor cu mine. Cred că a fost bolognezul.

Atunci l-am întrebat din nou:

— Cum v-a mers la Milano?

Iar el a zis „rău, rău, rău”, în timp ce-şi punea ceva pe penis şi mă penetra. Cred că şi-a pus un prezervativ, dar nu vă pot spune cu siguranţă.

În dimineaţa următoare, înainte de a pleca la muncă, am căutat prezervativul folosit şi n-am găsit nimic. Aşa că e posibil să-şi fi pus un prezervativ şi, de asemenea, e posibil să-şi fi pus altceva. Dar ce altceva? N-o să ştiu niciodată şi acum nici nu mă mai interesează, dar atunci, în acea dimineaţă, în timp ce mă îmbrăcam şi făceam patul, m-am gândit la asta şi la pericol şi la amor şi la toate chestiile astea ciudate care apar când te aştepţi mai puţin şi care, în realitate, sunt întotdeauna subterfugii pentru altceva, înlocuitori ai altor lucruri (lucruri realizabile, nu lucruri irealizabile) şi apoi m-am dus la lucru, ceilalţi dormeau, fratele meu în camera lui, cei doi prieteni ai lui în fosta cameră a părinţilor mei, iar străzile pe care le străbăteam nu mai păreau cele din ziua trecută, deşi eu ştiam că sunt aceleaşi, căci străzile nu se schimbă de azi pe mâine, sau cine ştie, în anumite locuri e posibil să se schimbe, însă eu nu cunosc acele locuri, poate din Africa, nu de aici, aici cea

care se schimba eram eu şi o bună bucată de vreme am mers gândindu-mă la asta: mă schimb, mă schimb, însă când am ajuns la coafor mi-am dat seama că eu eram aceeaşi, străzile se mişcaseră *superficial* spre stânga sau spre dreapta, în sus sau în jos, dar eu eram aceeaşi.

Pot să spun, în apărarea mea, dacă e cazul să spun ceva şi dacă ideea de apărare ar însemna ceva (nu înseamnă) că în niciun moment nu mi-a trecut prin cap că aş fi îndrăgostită. Îmi treceau prin faţa ochilor imaginile negative ale unor situaţii amoroase. Vedeam, ca în negativele unor fotografii, experienţe pasionale ale căror referinţe erau întotdeauna vreun serial de televiziune sau şuşotelile, deja uitate, ale unor fete. Uneori, vedeam o viaţă întreagă în negativ: o casă mai mare, în alt cartier, copii, o muncă mai bună, ani întregi, bătrâneţea, un nepot, moartea într-un spital public sau acoperită cu un cearceaf în patul părinţilor mei, un pat pe care mi-aş fi dorit să-l aud scârţâind, un scârţâit asemănător cu cel al unui transatlantic scufundându-se, dar care, dimpotrivă, era tăcut ca un sicriu.

În noaptea aia am făcut din nou amor cu unul dintre prietenii fratelui meu, şi în noaptea următoare, şi în noaptea care a urmat acelei nopţi de asemenea, şi în toate nopţile acelei săptămâni şi ale săptămânii care a urmat, până când a început să se vadă pe faţa mea că făceam amor în fiecare noapte sau că dormeam puţin, şi am ajuns să fiu întrebată de colegii mei de muncă ce mi se întâmplă, dacă sunt bolnavă sau aşa ceva.

Atunci m-am uitat în oglindă şi m-am văzut încercănată, cu o piele străvezie, ca şi cum luna care strălucea, după mine la fel ca soarele, mi-ar fi făcut rău. Şi atunci am hotărât că nu era cazul să fac amor în fiecare noapte şi am închis uşa camerei mele cu cheia.

În ciuda aşteptărilor mele, viaţa a continuat neschimbată.

V

Ce aşteptam? Trebuie că eram, în vremurile alea, cam nebună, pentru că aşteptam lacrimi.

Asta aşteptam. N-a existat, însă, nicio lacrimă. Au bătut la uşa camerei mele, de câteva ori, noapte după noapte, dar niciunul dintre ei n-a plâns.

Uneori, în timp ce spălam părul cuiva sau măturam holul coaforului, mi-i imaginam aşteptându-mă acasă, înarmaţi cu o răbdare care nu era din lumea asta, sau cel puţin din lumea pe care o cunoşteam eu, fără să facă nimic altceva decât să se uite la televizor, în timp ce fratele meu şi cu mine munceam ca să aducem mâncare şi să plătim ce era de plătit. Mi-i imaginam aşezaţi pe canapea, în tăcere, sau îi vedeam făcând flotări şi tot felul de exerciţii pe care le repetau ca să-şi menţină musculatura, pe covor sau în faţa balconului care dădea spre piaţa Sonnino, în vreme ce ziua murea lent şi lumina lunii creştea în intensitate până inunda cu o lumină orbitoare şi ultimul colţişor al nopţii.

Nu vor pleca niciodată, mă gândeam atunci.

Alteori mă gândeam: vor pleca fără să zică nimic, într-o zi o să ne întoarcem acasă şi ei nu vor mai fi.

Dar de câte ori ne întorceam acasă, ei erau acolo. Casa strălucea de curăţenie, căci ei se ocupau, cu mare tragere de inimă, de toate treburile casei care altădată îmi reveneau mie. Am zis cu tragere de inimă, cu bună dispoziţie, deşi eu ştiam perfect că era o falsă bună dispoziţie, la fel de falsă ca a mea, o bună dispoziţie aparentă care ascundea o senzaţie de vid, de tristeţe şi de amărăciune faţă de propria noastră reacţie legată de vid. Lucrau acasă, fără îndoială. Mâncarea era întotdeauna pregătită. Toaleta frecată cu leşie. Camerele dereticate. Ca şi cum prin aceste gesturi mi-ar fi spus: nu suntem inutili, părem nişte fiinţe inutile, dar nu suntem, din contră, dacă ar ţine de noi, am face tot posibilul să fii fericită.

O dată pe săptămână, uneori de două ori, îi lăsam să intre în camera mea. Nu era cazul să le spun ceva, era de-ajuns să fiu mai vorbăreaţă ca de obicei sau să-i privesc intens (sau ce credeam eu pe atunci că înseamnă a privi intens) şi ei înţelegeau imediat că în noaptea aceea mă puteau vizita, vor găsi uşa deschisă.

Alteori, veneam acasă şi găseam masa pusă doar pentru o persoană, pentru mine, şi un bilet de la fratele meu în care-mi spunea că se vor întoarce târziu, că o afacere urgentă îi făcuse să se repeadă într-o margine de oraş şi că în bucătărie îmi lăsaseră orez, iar în frigider o bucată de pui. În mod inevitabil, biletele fratelui meu se terminau cu un post-scriptum al bolognezului (uneori credeam că libanezul nu ştie să scrie, dar ăsta e un amănunt lipsit de importanţă) care întărea cele scrise de fratele meu şi mă asigura că vor avea grijă de el.

După ce mâncam şi spălam farfuriile, mă aşezam la televizor să văd vreun concurs şi încercam să-mi închipui unde erau, în ce încurcături s-or fi băgat. Uneori, sătulă de disperarea şi lăcomia care se lăfăiau pe ecran, reciteam biletul fratelui meu şi îi comparam scrisul cu cel al bolognezului. Caligrafia fratelui meu era fragilă, stângace, nesigură. A bolognezului era cea a unui puşcăriaş. După ce m-am uitat mult la scrisul lui, mi-a dat prin cap că semăna mai degrabă a tatuaj decât a caligrafie. Uneori încercam să-mi amintesc corpul gol al bolognezului, încercam să-mi aduc aminte dacă îşi tatuase pe trup vreo literă, vreun cuvânt sau vreun desen, dar nu reuşeam să-mi amintesc nimic.

Cred că, de fapt, mă temeam de o nenorocire. Cred că, în străfunduri, presimţeam iminenţa unei nenorociri şi mi-era frică pentru soarta fratelui meu, care părea atât de legată de cea a prietenilor lui. De ei nu-mi păsa. Erau mai mari ca noi şi erau obişnuiţi cu nenorocirile, însă fratele meu era nevinovat şi nu voiam să i se întâmple nimic.

Din când în când aveam vise groaznice: îi visam pe părinţii mei mergând pe şoseaua din sud, ei nu mă recunoşteau, eu treceam pe lângă ei, mulţumită că mersesem atât de mult, însă apoi aveam remuşcări şi mă întorceam din drum, însă atunci părinţii mei se transformau în viermi care se târau cu dificultate pe acostamentul şoselei, unul după celălalt, aproape de o placă pe care se putea citi REGGIO CALABRIA 33 KILOMETRI, şi deşi eu îi strigam pe numele lor, le ceream să îmi răspundă, îi avertizam că zăcând şi târându-se aşa, n-or să ajungă nicăieri, iar ei nici măcar nu întorceau capul lor de viermi ca să-mi arunce o ultimă privire şi îşi continuau, imperturbabili, drumul. Pe şosea trecea, din când în când, câte o maşină ultimul model, cu geamurile coborâte şi cu tineri care strigau dinăuntru „fascism sau barbarie”

În vis plângeam, însă când mă trezeam aveam ochii uscaţi şi, dacă săream din pat şi mă uitam rapid în oglindă, îmi vedeam chipul împietrit, cu o expresie care mă speria şi pe mine însămi.

Uneori, elanul amicilor fratelui meu era în picaj. Dacă îi întrebam ce se întâmplase, ce problemă aveau, răspundeau mereu la fel: nu s-a întâmplat nimic, totul e în regulă, norocul nostru e pe punctul să se schimbe. Fratele meu îi asculta şi dădea din cap. Uneori, propriile lor răspunsuri îi entuziasmau, ca şi cum şi-ar fi administrat singuri un drog euforizant.

Atunci eu duceam farfuriile în bucătărie şi de acolo îi întrebam dacă voiau cafea, iar ei ziceau da, vrem, iar eu făceam cafea şi mă aşezam pe scaun în bucătărie, mestecând o gumă cu aromă de mentă şi mă gândeam ce înseamnă „să ţi se schimbe norocul”, expresie care pentru mine nu are niciun înţeles, oricât aş repeta-o, pentru că norocul nu se poate schimba, ori există, ori nu există, iar dacă există, nu poţi să-l schimbi, iar dacă nu există,

suntem ca nişte păsări într-o furtună de nisip, doar că nu ne dăm seama, desigur, aşa cum zice cântecul lui Luciano Marchetti: „Suntem păsări în furtună, dar nu-i nimeni să ne-o spună”. Deşi eu cred că există oameni, oameni foarte nefericiţi sau copleşiţi de ghinion, care îşi dau seama de asta.

Cel mai bine e să nu te gândeşti la lucrurile astea. Trec, ne marchează, se duc, sau trec, ne marchează, ne învăluie, însă cel mai bine e, întotdeauna, să nu te gândeşti la ele. Dar eu mă gândeam, aşteptam să fiarbă cafeaua şi mă întrebam ce-or fi vrut să spună cu vorba asta, să-ţi schimbi norocul, ce metodă sperau ei să folosească pentru a-şi schimba norocul (norocul *lor*, nu al meu sau al fratelui meu, cu toate că, într-un sens, norocul lor avea să influenţeze, asta până şi un prost ar fi înţeles-o, norocul fratelui meu şi poate chiar şi norocul meu), în ce fel de afaceri erau dispuşi ei să se bage, până unde erau dispuşi să rişte pentru ca norocul să nu mai fie urâcios cu ei, să-şi întoarcă faţă prietenoasă spre ei şi spre noi.

În vremurile alea, situaţia economică se înrăutăţise. Nu prea tare, dar la televizor zicea că se înrăutăţise. Cred că se întâmpla ceva în Europa sau în Italia. Sau în Roma. Sau în cartierul nostru. Fapt e că banii abia ne ajungeau pentru mâncare şi, într-o zi, fratele meu s-a apropiat de mine, însoţit de prietenii lui care au rămas totuşi la câţiva metri distanţă de noi, ca şi cum ar fi vrut să nu se bage în ceva aşa de intim precum conversaţia între un frate şi o soră, dar, în acelaşi timp, ca şi cum n-ar fi putut rezista tentaţiei de a asista, chiar şi de la o distanţă precaută, la reacţia mea faţă de ceea ce fratele meu urma să-mi spună, iar ei ştiau dinainte.

Iar ceea ce mi-a spus fratele meu a fost că nu mai lucra la sala de forţă. L-am întrebat dacă a plecat el. Mi-a răspuns că, într-o anumită măsură, aşa a fost.

— Ai plecat tu sau te-au dat afară?

A recunoscut că l-au dat afară. Când l-am întrebat de ce l-au dat afară, mi-a răspuns că nu ştie. Iar apoi a adăugat că era ceva normal, că mulţi tineri rămân fără muncă de azi pe mâine.

— Dar tinerii ăştia nu sunt orfani, ca noi – am ţipat la el –, aceşti tineri îşi pot permite luxul să nu mai lucreze o vreme.

Fratele meu a zis că atunci când încep să dea lumea afară, nu mai contează dacă unii sunt orfani şi alţii nu. Bolognezul şi libanezul asistau la discuţie. Chipurile lor aveau întipărite pe ele o expresie de compasiune care mi-a întors stomacul pe dos. M-am uitat la ei ca şi cum n-ar fi existat. L-am întrebat pe fratele meu cum o să ne descurcăm numai cu salariul meu. Fratele meu a început să urle zicând că nu era vina lui pentru tot ce s-a întâmplat. I-am spus să nu ţipe la mine, că mai e, după toate cele, şi prost crescut, dar frate-miu a continuat să ţipe şi să profereze ameninţări la adresa unor oameni despre care eu n-am auzit vorbindu-se în viaţa mea, promiţându-mi că situaţia se va schimba, însă fără să-mi explice cum se va întâmpla acest lucru, şi oricum nici nu-mi mai amintesc promisiunile lui, pentru că în acel moment am început să mă gândesc la altceva, iar atunci bolognezul şi libanezul au făcut un pas în faţă, sau trei paşi, sau poate patru paşi şi l-au apucat pe fratele meu, care s-a făcut palid ca o foaie de hârtie, de umeri şi de curea, nu-mi aduc aminte exact, ştiu doar că în acel moment felul în care l-au ridicat m-a pus pe gânduri: de umeri părea în regulă să-l ridice, dar felul în care l-au luat de curea mi s-a părut cam deplasat, frate-miu era surescitat, dar nu-şi pierduse cu totul controlul, doar că ţipa şi iar ţipa ca să nu înceapă să plângă, dar ei l-au apucat de curea şi l-au târât în sufragerie sau în fosta cameră a părinţilor mei, iar eu m-am dus în camera mea.

VI

Pe scurt, situaţia noastră economică s-a înrăutăţit.

Salariul meu nu ajungea pentru întreţinerea a patru persoane plus cheltuielile cu casa. Într-o seară, când m-am întors acasă, nu aveam lumină. Mie nu-mi păsa, însă a trebuit să amanetăm verigheta mamei şi încă vreo câteva lucruri (pe care nu le-am mai recuperat niciodată) ca să plătim factura, să primim curent electric şi să ne putem măcar uita la televizor.

Într-o după-amiază în care nu era nimic de făcut la coafor, în timp ce răsfoiam o revistă, am dat peste un test. Părea special făcut pentru mine. Revista se numea *Donna Moderna* şi era prima dată când o vedeam. Când am plecat, am luat-o acasă şi am răspuns la test.

— *Ce părere ai despre bărbaţii sub douăzeci de ani?*

Sunt ca fratele meu. Asta cred. Nu au slujbă. O părere bună.

— *Ce părere ai despre bărbaţii sub treizeci de ani?*

Niciuna.

— *La ce vârstă ţi-ar plăcea să mori?*

Înainte de a împlini patruzeci de ani. La treizeci şi şase.

— *Logodnica cărui actor de cinema ţi-ar plăcea să fii?*

A lui Brad Pitt.

— *Nevasta cărui actor de cinema ţi-ar plăcea să fii?*

A lui Edward Norton.

— *Amanta cărui actor de cinema ţi-ar plăcea să fii?*

A lui Antonio Banderas.

— *Fata cărui actor de cinema ţi-ar plăcea să fii?*

A lui Robert de Niro.

— *Ce actriţă de cinema ţi-ar plăcea să fie cea mai bună prietenă ata?*

Maria Grazia Cucinotta. (Ciudat răspuns, mai ales că Maria Grazia Cucinotta mi s-a părut întotdeauna o femeie superficială şi egoistă, preocupată doar de ea însăşi.)

— Ce actriţă de cinema ţi-ar plăcea să fii?

Maria Grazia Cucinotta.

— Cunoşti pe cineva care ar fi în stare să-şi rişte viaţa pentru tine?

Nu. Nu cunosc pe nimeni. În plus, dacă aş cunoaşte pe cineva, aş face tot posibilul să-l fac să se răzgândească. I-aş spune că nu merită să-şi pună viaţa în pericol pentru mine. M-aş arăta aşa cum sunt, şi atunci el n-ar mai vrea să mă vadă.

— Dacă ai fi o pasăre, ce specie de pasăre ai fi?

O bufniţă.

— Dacă ai fi un mamifer; ce specie de mamifer ai fi?

O cârtiţă. Sau un şobolan. Adevărul e că deja trăiesc ca un şobolan.

— Dacă ai fi un peşte, ce specie de peşte ai fi?

Unul dintre ăia care sunt folosiţi ca momeală. O dată, când eram mică, am văzut un pescar pe malul lacului Albano, aproape de Castel Gandolfo, reşedinţa Papei, care pescuia cu o undiţă imensă şi ţinea alături de el un lighean şi o cutie mititică. În lighean erau nişte peşti negri-nisipii, tocmai pescuiţi, cred că trei, oribili, pe jumătate vii, iar în cutiuţă se afla plevuşcă pe care pescarul o agăţa în vârful undiţei. Momeala era formată din peşti mititei, translucizi cu reflexe argintii. Când l-am întrebat pe pescar dacă el i-a pescuit pe toţi, mi-a răspuns că nu, că unii, cei mari, erau părinţii, iar cei mici, copiii. Şi că pe primii îi pescuise el însuşi, iar pe ceilalţi îi cumpărase dintr-o pescărie din Frascati. Şi că nu erau buni de mâncat, erai buni doar de folosit ca momeală.

— Ce tip de accident geologic ţi-ar plăcea să fii?

O groapă marină.

— Dacă ai fi un automobil, ce marcă de automobil ţi-ar plăcea să fii?

O furgonetă Fiat pentru transportat carne. (Nu e un răspuns bun. De fapt, mi-ar plăcea să fiu o maşină veche,

un Lamborghini. Şi să nu ies din garaj mai des de două, trei ori pe an. De asemenea, mi-ar plăcea să fiu un taxi din Los Angeles, cu banchetele mânjite de spermă şi sânge. Adevărul e că nu ştiu nici să conduc şi nici nu mă interesează maşinile.)

— *Dacă ai fi un film, ce film ţi-ar plăcea să fii?*

Mi-ar plăcea să fiu *Război şi pace* cu Audrey Hepburn şi Henry Fonda. L-am văzut nu demult la televizor. Şi s-a întâmplat o chestie ciudată: fratele meu şi bolognezul au adormit. Libanezul însă a rezistat până la final şi mi-a spus că i s-a părut un film extraordinar. Şi mie mi s-a părut, i-am spus. Da, mi-am dat seama, a zis el.

— *Dacă n-ai avea încotro şi ar trebui să omori pe cineva, pe cine ai omorî?*

Pe oricine. Aş ieşi la fereastră şi aş omorî pe oricine.

— *Dacă ai fi o ţară ce ţară ai fi?*

Algeria.

— *Te consideri o fată frumoasă?*

Da.

— *Te consideri o fată inteligentă?*

Nu.

— *Dacă n-ai avea încotro şi ar trebui să omori pe cineva, ce armă ai alege?*

Un pistol. Pe când încă mai mergeam la şcoală, am avut o prietenă care spunea că i-ar fi plăcut să-l omoare pe iubitul ei cu o bombă atomică, îmi amintesc că asta mă distra foarte tare, pentru că dacă ar fi făcut-o, n-ar fi murit numai iubitul prietenei mele, ci şi eu, împreună cu toţi locuitorii Romei şi ai împrejurimilor, poate inclusiv pescarii din Frascati.

— *Câţi copii ţi-ar plăcea să ai?*

Zero.

VII

Sâmbăta şi duminica erau zilele cele mai rele, pentru că stăteam împreună toţi patru în casă şi n-aveam nimic de făcut. În restul săptămânii, fratele meu şi prietenii lui mai ieşeau să caute de lucru (sau cel puţin asta îmi spuneau mie când mă întorceam acasă), dar niciodată nu găseau nimic, nici măcar ceva temporar, vreo slujbuliţă de câteva ore care le-ar fi adus ceva bani ca să se scoată.

Noaptea, când mă duceam în camera mea (ei continuau să se uite la televizor până în zori) mă gândeam la părinţii mei, la accident, la şoselele şerpuite din sud şi totul mi se părea atât de îndepărtat încât îmi venea să plâng de furie.

Când se întâmpla acest lucru, mă ridicam, ca împinsă de un resort, mă întorceam în sufragerie şi îi făceam un semn oricăruia dintre prietenii fratelui meu (fără să-mi pese, în plus, că acesta din urmă mă vedea), apoi îl duceam în camera mea unde făceam amor până adormeam şi puteam în cele din urmă să visez, cel puţin, altceva.

Nu-mi plăcea viaţa mea. Nopţile continuau să fie limpezi şi diafane, însă eu încetam să mai fiu o fată orfană şi începeam să pătrund într-un teritoriu chiar mai precar decât acesta, în care mai era doar o chestiune de timp până să ajung o delincventă.

Ce fel de delincventă? Nu conta. Îmi era egal, deşi, fără îndoială, ştiam că pe tărâmul delincvenţei existau multe grade şi niveluri şi că, oricât m-aş strădui, nu voi putea niciodată să ajung la straturile lui cele mai elevate.

Îmi era teamă ca nu cumva să ajung o târfă. Nu mi-ar fi plăcut să fiu o târfă. Desigur, îmi dădeam seama că era o chestiune de obişnuinţă. Uneori, în timp ce eram la lucru, la coafor, îmi încleştam pumnii încercând să-mi imaginez viitorul. Hoaţă, asasină, vânzătoare de droguri cu ţârâita, contrabandistă, escroacă. Nu, escroacă probabil că nu, pentru că escrocii au întotdeauna un maestru care îi

învaţă, iar pe mine nu m-a învăţat nimeni nimic. Nici vânzătoare de droguri nu mi-ar fi plăcut să fiu. Nu-mi plac drogaţii. N-am nimic cu ei, dar mi s-ar fi părut insuportabil să am de-a face cu ei toată ziua (acum nu, acum nu mi se mai pare, acum cred că cei care au de-a face cu drogaţii sunt o specie de sfinţi, iar drogaţii sunt nişte sfinţi ei înşişi). În anumite momente, de mare exaltare, îmi închipuiam că o să fiu hoaţă sau asasină. De fapt, cel mai probabil era că o să ajung o târfă.

Oricum, în acele vremuri, îmi dădeam seama că mă apropiam iremediabil de zona delincvenţională, iar această apropiere mă scârbea, mă ameţea, mă făcea să dorm prost şi să am vise în care nimic nu însemna nimic, vise fără legătură cu nimic, în care eu aveam curajul să fac ceea ce voiam, cu toate că lucrurile pe care le făceam în vis nu erau chiar lucrurile pe care le-aş fi făcut în viaţa reală, sau lucruri pe care mi-ar fi plăcut să le fac în viaţa reală.

La urma urmelor, am fost întotdeauna o fiinţă simplă. Acum sunt o fiinţă simplă, iar mai demult, pe când nopţile erau la fel de luminoase ca ziua, eram la fel. Nu-mi dădeam seama, dar eram o fiinţă simplă. Mă priveam în oglindă, iar lumina oglinzii mă orbea. Nu-i lăsa sufletului meu niciun răgaz. Eram însă o persoană simplă, altfel aş fi ieşit ca din puşcă din situaţia aia, iar acum totul ar fi diferit.

Din acest moment, povestea mea devine şi mai tulbure.

VIII

Câteva zile am mers pe şest. Plecam de acasă la muncă şi de la muncă acasă încercând să nu atrag atenţia asupra mea, iar seara mă uitam puţin la televizor, căci interesul pentru emisiunile la care mă uitam altădată începuse treptat să scadă.

Uneori ajungeam acasă şi nu găseam pe nimeni. Când se întâmpla asta, mâncam în bucătărie, aşezată pe un taburet alb, uitându-mă la plăcile de faianţă de pe pereţi, numărându-le de sus în jos, şi apoi numărând rândurile, după care uitam câte-am numărat şi o luam de la capăt. Fără nicio ironie, pot să zic că mă plictiseam.

În anumite momente intram în fostul dormitor al părinţilor mei. După toate aparenţele, continua să fie la fel, iar dacă printr-un miracol părinţii mei s-ar fi întors ca fantome sau ca zombi şi-ar fi deschis uşa, n-ar fi găsit nimic în neregulă.

Existau, fără îndoială, mici chestii care contraziceau această supoziţie.

În spatele unui scaun, pe jumătate ascunsă, se afla o valiză. De pe dulap atârna cadrul unui rucsac. Valiza era de piele bună, iar în ea se găseau doar rufe curate, ale bolognezului şi ale libanezului deopotrivă. În rucsac mai erau şi nişte rufe murdare, dar nu multe, pentru că dacă prietenii fratelui meu aveau o calitate, asta era, fără îndoială, o inegalabilă vocaţie a curăţeniei. N-am găsit în lucrurile lor niciun act personal. Nicio scrisoare, nicio carte de vizită, nicio fotocopie de acte eliberate de Casa de Asigurări. Am presupus că îşi ţin întotdeauna la ei actele importante. Sau că nu au. Sau că nu există.

Îmi amintesc, din perioada aia, o discuţie cu o colegă de muncă. Eram de aceeaşi vârstă, însă ea avea un iubit, iar într-o după-amiază, înainte să închidem coaforul, a început să vorbească despre viitorul ei. O clipă am avut impresia

că mi-am pierdut minţile. Nu mi se părea real nimic din ce auzeam.

— Vorbeşti serios? Nu mă iei peste picior?

Vorbea serios, însă atunci când mi-a văzut figura descompusă a tăcut din gură, s-a dus în partea cealaltă a coaforului şi i-a zis ceva unei coafeze care se odihnea pe un scaun fumând o ţigară şi privind asfinţitul pe fereastră. Pe chipul coafezei se putea citi o profundă melancolie. Faţa colegei mele, dimpotrivă, mi s-a părut răuvoitoare. Respira cu greutate ca şi cum ar fi alergat, într-un timp record, dintr-un capăt în celălalt al coaforului şi cu toate că a izbucnit în râs de câteva ori, ca şi cum n-ar fi dat prea multă importanţă propriilor ei cuvinte, mi s-a părut că era speriată. Coafeza a ascultat-o fără să se ridice de pe scaun. Am avut impresia că vorbele colegei mele i se prelingeau pe chip, un chip mai degrabă dur şi necruţător. Asta-i ce-mi amintesc. Îmi amintesc şi asfinţitul, un asfinţit în tonuri ocru-roşiatice care se strecura până în ultimul cotlon al coaforului, fără însă să mă atingă vreodată.

În seara aia, m-am întors acasă fără să plâng, aşa cum făceam în ultima vreme. Când ieşeam de la muncă, parcă intram într-un tunel de vânt care mă făcea să plâng fără motiv. Un tunel care la început funcţiona într-un fel natural, provocându-mi hohotele din senin, dar care în ultimele zile, în loc să mă facă să mă obişnuiesc cu el, îmi provoca o tristeţe enormă, o tristeţe cu care te puteai confrunta doar plângând.

Doar că în ziua aia, ca şi cum aş fi presimţit că începând de atunci viaţa mea urma să-şi schimbe cu totul cursul, n-am plâns. Mi-am pus ochelarii negri, am ieşit de la coafor, am intrat în tunel şi n-am plâns. Nicio lacrimă.

Fratele meu şi cei doi bărbaţi care locuiau în casa noastră mă aşteptau. I-am văzut de pe stradă. Stăteau toţi trei la fereastră, aplecaţi peste pervaz ca nişte peşti într-un acvariu şi supravegheau strada. Le-a luat ceva timp să mă

vadă cum stăteam nemişcată pe trotuar şi îi priveam.

Am urcat scările încet. Am închis uşa şi m-am oprit la jumătatea coridorului. Au apărut toţi trei dintr-o dată şi au început să vorbească. I-am ascultat. Ce puteam să fac? Dar am uitat cuvintele pe care le spuneau. Aveau un plan. Asta îmi amintesc. Un plan tulbure la care fiecare, inclusiv fratele meu, îşi adusese contribuţia, talantul propriu, un plan pe care îşi întemeiaseră destinul, viziunea proprie asupra norocului şi a întorsăturilor lui.

Îmi amintesc că i-am ascultat şi apoi m-am dus în sufragerie şi m-am aşezat, sătulă să ascult atât de multă informaţie într-un interval de timp atât de scurt. Ei au venit după mine şi au rămas tăcuţi, în aşteptare.

Le-am spus:

— De ce-aţi amuţit, ideea e bună, să vorbim despre ea.

Poate că n-am zis că ideea e bună. Poate c-am zis că aş vrea să-i ascult până la sfârşit (m-am gândit că vom sfârşi cu toţii în puşcărie, dar asta nu le-am mai spus, nu sunt genul care să strice cheful omului).

Ei au zâmbit şi m-au ascultat. Frate-miu părea cel mai entuziasmat, ca şi cum ideea ar fi fost a lui, cu toate că ştiam foarte bine că nu era aşa. Libanezul părea cel mai sceptic dintre ei. Fapt e că toţi trei erau dispuşi să încerce şi se agăţau de planul pe care mi-l expuneau ca nişte naufragiaţi, îl descriau în cele mai frumoase culori, era un plan care abia ar fi avut nevoie de vreun mic sacrificiu, un plan în care şiretenia era principalul ingredient, lovitura perfectă care ne-ar deschide tuturor porţile unei vieţi noi, ne-ar pune la dispoziţie, de pildă, o casă la malul mării, un restaurant în Tanger, o sală de gimnastică în nord.

După ce au terminat de vorbit, le-am spus că mi se pare în regulă. Apoi m-am ridicat şi m-am dus în camera mea şi m-am culcat fără să mănânc nimic.

La cinci dimineaţa m-am trezit. Am aprins lumina şi am început să răsfoiesc reviste vechi, şi o vreme m-am gândit

la tot ce-mi explicaseră ei. Acum o să fiu o delincventă, mi-am zis fără teamă.

În dimineaţa următoare nu m-am dus la lucru, m-am trezit devreme, am ieşit din casă, am cumpărat pâine şi am sunat la coafor de la un telefon public şi le-am spus că sunt bolnavă. Nu ştiu dacă m-au crezut sau nu. Îmi era indiferent.

În acea după-amiază, libanezul şi bolognezul m-au dus la casa lui Maciste. Numele lui era altul, dar toată lumea îl ştia aşa. Unii îi ziceau Maciste, alţii Mister Maciste sau domnul Bruno, alţii Mister Univers. Depinde. Majoritatea nu-l numea nicicum pentru că Maciste nu ieşea niciodată din casă şi nimeni nu-l cunoştea, şi mulţi dintre cei care îl cunoscuseră, în persoană sau după nume, îl uitaseră deja.

Casa se afla în via Germanico, o casă cu două etaje, flancată de două clădiri de şase-şapte etaje, cu o grădină mică şi neîngrijită în faţă. Avea un gard de fier înalt. Ferestrele aveau obloanele trase ca şi cum nimeni n-ar fi trăit acolo. Zugrăveala faţadei, în anumite părţi, era scorojită, întărind, dacă mai era cazul, senzaţia de părăsire. Când ne-am apropiat, am văzut că pe jos nu erau scrisori sau hârtii aruncate prin grădină, ceea ce însemna că din când în când venea cineva pentru curăţenie. Uneori, spunea bolognezul, Maciste apărea la o sală de gimnastică din via Palladio, iar alteori, cei de la sala din via Palladio îi trimiteau pe cineva să repare aparatele de exerciţii care i se stricau lui Maciste.

— În casa asta, mi-a spus bolognezul când deja plecam, Maciste şi-a făcut doar pentru el o sală de gimnastică enormă. Am venit o dată cu un coleg să-i repar o masă de greutăţi şi ne-am împrietenit puţin. Când am venit din nou, şi am venit de încă două ori, nu am mai putut însă să trec de pragul casei. Maciste e bănuitor.

Apoi, după-amiaza, în timp ce ne tot gândeam cum să facem ce urma să facem, mi-au povestit că, într-o vreme,

probabil înainte ca eu şi fratele meu să ne naştem, Maciste fusese o stea de cinema, iar filmele sale făcuseră înconjurul lumii. Dup-aia a avut accidentul şi s-a retras. Din acel moment a început, încetul cu încetul, să fie uitat.

Cu toate că Maciste nu era una dintre acele persoane care pot fi uitate cu uşurinţă. Eu, de pildă, ştiu că n-o să-l uit niciodată. Orice s-ar întâmpla, n-o să-l uit niciodată.

IX

Numele lui adevărat era Giovanni Dellacroce. Iar asta nu ştia nici bolognezul, nici libanezul, şi cu atât mai puţin fratele meu, care, în povestea asta, îmi pare rău s-o spun, a fost cam fraier, poate din pricina vârstei şi a lipsei de educaţie. Numele lui de scenă era Franco Bruno. Lumea îi zicea Mister Univers, căci obţinuse acest titlu de două ori, ambele dăţi la începutul anilor ’60, sau Maciste, personajul pe care l-a interpretat în patru, poate cinci filme, toate de mare succes, atât în Italia cât şi în restul lumii. Se născuse la Pescara, dar de la cincisprezece ani trăia la Roma, într-un cartier din suburbii, Santa Loreto, pe care-l considera propriul său cartier şi pentru care simţea uneori o mare nostalgie, cu toate că atunci când a avut noroc la bani şi-a cumpărat un căsoi pe via Germanico, unde l-am cunoscut eu în noaptea în care m-au dus acolo.

O noapte care părea o amiază de august şi care a fost una dintre cele mai ciudate nopţi din viaţa mea. Bolognezul a sunat la sonerie de câteva ori. O voce din interfon ne-a întrebat cine suntem.

— Prieteni, a zis bolognezul.

Nu i-a răspuns nimeni. Se pare că se stricase interfonul. După o vreme, a sunat din nou şi a spus numele sălii de forţă şi numele, dacă am înţeles bine, unui prieten comun şi, ca şi cum asta n-ar fi fost de ajuns, a pronunţat, cu voce tare, numele noastre complete, inclusiv pe al meu.

Abia atunci s-a deschis poarta cea mare şi am intrat în mica grădină neîngrijită în care plantele luptau, inclusiv noaptea, pentru un spaţiu vital inexistent. Grădina părea mai degrabă un cimitir. Intrarea avea trei trepte de piatră. Am stat acolo destul de mult timp, aşteptând să ne deschidă cineva uşa.

Îmi tot vin în minte, printre amintirile acelei nopţi, agitaţia şi deopotrivă veselia, o veselie primordială, fără

îndoieli sau fisuri care transpăreau pe chipurile prietenilor fratelui meu şi încerc să le uit de câte ori reapar, pentru că nu vreau să fiu părtaşă la acea bucurie şi nici n-o vreau în preajma mea. O bucurie care seamănă prea mult cu pungăşia, cu o explozie de pungăşie şi, de asemenea, e o bucurie care seamănă cu cruzimea şi cu indiferenţa.

Apoi poarta s-a deschis şi am zărit un holişor întunecat în care mi s-a părut că văd o umbră ce se mişca foarte rapid şi un vestibul la fel de întunecat, în care am intrat şi din care ne-am retras, ca nişte copii speriaţi de o responsabilitate misterioasă şi în care am reintrat imediat, ruşinaţi, şi din care, inevitabil, am ieşit din nou până când eu am făcut trei paşi înăuntru, de astă dată singură, şi m-am ciocnit de o mobilă şi am întrebat dacă era cineva pe-acolo.

O voce, cea a lui Maciste, a zis să stau liniştită, să nu avansez şi să nu mă retrag, iar apoi i-a salutat pe prietenii fratelui meu, un salut laconic: Bună, ce faceţi?, iar în acest ce faceţi eu am intuit o imensă fragilitate, o fragilitate asemănătoare celei a unui diavol de mare care cădea de pe un acoperiş, ca şi cum acel vestibul întunecat ar fi fost pe fundul mării, iar diavolul ne-ar fi supravegheat de sus, de la jumătatea distanţei între fundul mării şi suprafaţă.

Apoi am auzit răspunsul bolognezului şi libanezului care ziceau că sunt bine. Şi dumneavoastră, domnu' Bruno?, iar Maciste, care nu mai era deasupra şi a cărui voce nu mă mai făcea să intuiesc fragilităţi nesfârşite, a răspuns:

— Cu neajunsurile vârstei, băieţi, ce pot să fac?

Iar asta o spunea cu o voce în care nu exista nicio fărâmă de neajuns, ci mai degrabă contrariul, o voce care acum reverbera în beznă ca şi cum aceasta, bezna, ar fi fost o botniţă pe care el o smucea cu furie, cu dorinţa de a ieşi afară şi a-i înfuleca din două înghiţituri pe prietenii fratelui meu, care, în acel moment, laşi cum erau, îi spuneau că ei nu mai au ce face acolo, că sperau că totul

va merge bine şi apoi au plecat urându-ne, lui Maciste şi mie, noapte bună, şi chiar atunci, în timp ce ei se retrăgeau aproape ieşind în stradă, dincolo de gardul grădinii, poarta casei s-a închis, iar eu n-am văzut pe nimeni care s-o împingă şi de asta am avut impresia că o închisese printr-o celulă fotoelectrică sau printr-un mecanism asemănător.

Apoi, m-am trezit scufundată, pentru prima oară de multă vreme, în beznă totală.

Ce s-a întâmplat în continuare e greu de povestit. Vocea lui Maciste m-a condus într-o cameră de la primul etaj, luminată de un bec slab, ascuns într-un colţ. Ştiu că am urcat nişte scări, aşa cum ştiu că am coborât nişte scări. Vocea lui Maciste se afla mereu în faţa mea, arătându-mi laconic drumul. Nu mi-a fost frică. Am străbătut o galerie întunecată, cu o enormă fereastră ce se întindea dintr-un capăt în celălalt şi pe care se putea vedea o parte a grădinii din spate şi zidurile înalte acoperite de iederă care despărţeau casa de clădirea alăturată. Mă simţeam liniştită. Am deschis o uşă. În pofida a ceea ce-mi imaginam, nu era camera lui Maciste, ci un fel de sală de forţă. Sala lui de forţă privată despre care îmi vorbiseră prietenii fratelui meu.

Am aprins lumina. Pe o masă de lemn, am observat câteva recipiente cu alifii Vital şi diverse creme de corp. Mi-am scos jacheta şi am aşteptat. După o vreme, lumina s-a reaprins. Doar atunci s-a deschis uşa şi l-am văzut pe Maciste.

X

E greu de povestit cum s-a petrecut totul, am mai zis-o. Ce s-a întâmplat, ce am simţit, ce am văzut. Ce s-a putut întâmpla, ce am putut vedea şi ce am putut simţi. Ce a simţit el nu ştiu şi n-o să ştiu niciodată.

Era mare şi gras. În realitate, însă, Maciste nu era aşa. Da, era mare, înalt şi lat în piept. Era şi gras. Fusese campion mondial la culturism, iar o mică parte din acea gloriolă încă supravieţuia, dar nu în corpul lui, ci poate în gesturile lui. Corpul său avea culoarea aia alburie a celor pe care soarele nu-i vede niciodată. Era ras în cap, sau poate chelise de tot. Era politicos. Purta un halat negru, foarte vechi, care îi ajungea până la glezne şi o pereche de ochelari întunecaţi care pe faţa sa mare păreau minusculi.

Îmi amintesc că a înaintat spre mijlocul sălii în care mă aflam, cu paşi lenţi care lăsau să se înţeleagă că şi el se simţea nervos sau încurcat.

M-a întrebat cum mă simt şi câţi ani am. L-am minţit, aşa cum mă înţelesesem cu prietenii fratelui meu, şi l-am întrebat de ce i se zice Maciste.

— Eşti bine? m-a întrebat.

— Sunt bine şi am nouăsprezece ani. De ce ţi se zice Maciste?

A căutat pe bâjbâite un scaun, iar eu am ştiut atunci, fără umbră de îndoială, că era orb.

A murmurat încetişor că, la vremea lui, făcuse mai multe filme în care interpretase rolul acestui personaj.

Am rămas mută, nu din pricina răspunsului, ci pentru că mi-am dat seama că mă aflam în faţa unui orb. Prietenii fratelui meu nu mă avertizaseră. M-am înfuriat, mi-am zis că sunt nişte nenorociţi şi am fost pe punctul să-mi iau haina şi să ies fugind din casa aia. Dar apoi m-am gândit: şi dacă nici ei nu ştiau? O să dau peste cap un plan ambiţios – adică ambiţios la nivelul nostru – doar dintr-o

neînţelegere? O să-l las pe frate-miu să umble de năuc în continuare pe străzile Romei doar dintr-o confuzie care, în plus, n-avea de-a face cu scopurile noastre? Şi dacă nimeni sau foarte puţini oameni ştiau că e orb? Pentru că viaţa lui Maciste era un mister, după cum mi se povestise, şi nici bolognezul, nici libanezul nu se puteau considera ca făcând parte din cercul lui intim, dacă acesta exista.

Exact în acel moment, Maciste a zis:

— Numele meu de scenă era Franco Bruno.

Iar eu mi-am zis: şi ce-i cu asta?

Iar el a zis:

— Acum culturismul e considerat un sport, însă când eu îl practicam era o artă… La fel ca magia… A fost o vreme când era considerat o artă, iar magicienii erau nişte artişti. Acum e doar o parte din spectacol.

Iar după o lungă tăcere de care am profitat ca să mă gândesc la alte lucruri, am zis:

— Înţeleg ce vrei să spui.

Deşi, în realitate, nu înţelesesem nimic, căci, din câte ştiam, Maciste fusese actor de cinema şi campion la culturism, nu magician. Cine ştie, poate că îi erau simpatici magicienii.

Auzindu-mă, Maciste s-a întors spre mine şi m-a întrebat dacă sunt goală. I-am spus că nu sunt, că mi-am dat jos doar haina.

— Ţi-au explicat?… Am nevoie de cineva… Nu ştiu dacă ţi-au explicat.

I-am spus că da, mi-au explicat tot.

— Nu-ţi face griji, i-am spus.

Atunci şi-a dat jos halatul şi l-am văzut gol pentru prima dată. Mi-a zis:

— Vino aici şi stinge lumina.

— Nu e nicio lumină aprinsă, i-am zis.

— Vezi pe întuneric?

— Mai mult sau mai puţin, i-am zis.

— Ce ciudat. Dintotdeauna?

— Nu, am zis. Dacă mi s-ar fi întâmplat asta când eram mică, aş fi înnebunit. De puţin timp. După accidentul în care au murit părinţii mei.

— Un accident de maşină?

— Da. Nu-mi place să vorbesc despre asta. Părinţii mei au murit.

— Îmi pare foarte rău, a zis Maciste.

Am rămas tăcuţi, fiecare pe scaunul lui. După o vreme m-a întrebat dacă vreau să beau ceva. I-am zis că vreau.

Maciste a ieşit din sala de forţă mergând cum ar fi mers orice persoană şi câteva clipe m-am întrebat dacă nu cumva mă înşelasem înainte, deşi, cum se ştie, orbii se mişcă fără probleme într-un spaţiu cunoscut.

S-a întors cu o sticlă de Coca-Cola de un litru şi jumătate şi cu două sticluţe mititele de whisky, ca alea care se zice că se dau în avioane sau pot fi găsite în minibarurile de la hoteluri. M-am gândit că a uitat să aducă pahare şi am aşteptat. Când am văzut că bea direct din sticlă, am făcut şi eu acelaşi lucru.

— Tu conduceai maşina când au murit părinţii tăi?

M-a deranjat că m-a întrebat asta. I-am răspuns că eu nu ştiu să conduc şi că atunci când au murit ai mei, eram acasă, la Roma, cu frate-miu.

— Ciudat, a zis Maciste. Şi de atunci poţi vedea în întuneric?

— Păi, cam de-atunci, de-a doua sau de-a treia zi.

— Atunci e ceva pe fond nervos, a zis Maciste.

— Nu ştiu dacă e ceva nervos sau supranatural, şi nici nu-mi pasă, am zis.

Apoi, în timp ce se îndrepta spre scaunul său, am văzut o rază de lună, amplă ca un val, care intra în sala de forţă. Maciste m-a dezbrăcat. Mi-a pipăit faţa şi talia şi picioarele. Apoi s-a ridicat şi s-a dus să caute flacoanele cu creme de corp şi alifii.

XI

Am început să merg de două ori pe săptămână în casa lui din via Germanico. Uneori trebuia să aştept mult şi bine în faţa porţii până să-mi deschidă. Uneori nu ne duceam direct în sala de forţă, ci treceam pe la bucătărie, o bucătărie de două ori mai mare ca sufrageria noastră, unde Maciste făcea sandviciuri pentru noi doi, specialitatea lui, sandviciuri reci americane aşa cum îl învăţase să le facă, zicea el, o actriţă americană pe nume Dolly Plimpton, din Oregon, cu care jucase într-unul dintre filmele lui, cu pâine feliată, salată verde, castravete, roşii, felii de jambon york, felii de brânză topită şi sos de salată de diverse feluri, sosuri pe care el le deosebea după mărimea şi volumul tuburilor, şi care, toate amestecate, dădeau sandviciurilor un gust aparte, puternic şi aparte, ca al sandviciurilor din aeroporturi, zicea el, dar erau bune.

Bucătăria era mare şi murdară. Nu pentru că era prea des folosită, chiar dimpotrivă, ci pur şi simplu pentru că era nevoie de cineva care să facă fără întârziere o curăţenie generală, cineva care să scoată praful care se adunase prin colţuri, pe mese, după ani întregi de delăsare, poate, însă Maciste nici nu voia să audă de asta.

Baia pe care o foloseam după ce făceam sex era singurul loc din casă cu adevărat curat. Cada era enormă şi în loc de perdele avea geamuri glisante, cum se pot vedea prin filme şi pe care Maciste le ceruse în mod expres, la fel nişte mânere prinse în pereţi, de care să te apuci şi de care el nu avea nevoie, căci, deşi era orb, în interiorul casei sale se mişca de parcă n-ar fi fost.

Alături de cadă se afla o cabină de duş cu un jet puternic de apă rece pe care Maciste îl numea duş norvegian şi a cărei uşă era tot de sticlă.

Uneori, în timp ce făceam duş, Maciste se aşeza pe un

taburet de lemn şi se apuca să-şi mănânce acolo sandviciurile. Vorbeam de toate. Despre accidentul părinţilor mei şi despre felul în care mă afectase pe mine pierderea lor (şi părinţii lui muriseră). Despre filmele pe care le văzusem recent (el văzuse ultimul film în urmă cu cincisprezece ani). Despre lucrurile care se petreceau în afara casei sale.

În realitate, aveam puţine lucruri să-i spun.

Când deschidea uşa de sticlă şi îl vedeam mâncând, simţeam un gol în stomac, el părea altcineva, un necunoscut, şi eu, la fel, păream altcineva, iar lucrul ăsta nu-mi plăcea deloc.

Profitam de situaţie ca să-i pun tot felul de întrebări, pentru că tăcerea cu care el era obişnuit era pentru mine de nesuportat. Aşa am aflat numele lui real, deşi, aici, real înseamnă doar o altă irealitate, o realitate mai puţin accidentală, mai cizelată; Giovanni Dellacroce îl chema, şi am aflat şi datele exacte, de pe vremea când eu încă nu mă născusem, în care fusese încoronat Mister Italia, şi apoi Mister Europa, în cele din urmă Mister Univers, campionul culturismului mondial, mai mult, fusese primul italian care ajunsese într-un campionat organizat la Los Angeles, şi am aflat cum călătorise în cele mai cunoscute oraşe europene şi americane, anii, lunile, zilele, datele exacte, şi am aflat că fusese prieten cu diverşi oameni politici, artişti faimoşi, actriţe de cinema şi fotbalişti din echipa naţională sau de la Roma şi că jucase în multe filme, printre ele trei sau patru (el ştia numărul exact, eu sunt cea care-am uitat) în care el era protagonistul, uneori era personajul bun din film, iar alteori cel rău, pentru că asta e legea vieţii, spunea el, la început eşti întotdeauna cel bun, iar la sfârşit eşti întotdeauna cel rău.

Alteori, încercam să mă pierd de una singură prin casa lui şi chiar mă pierdeam.

— O să dau o tură prin castelul tău, îi ziceam şi o tuleam

rapid, înainte ca el să aibă ceva de obiectat sau să-mi interzică.

Casa avea două etaje şi era cea mai mare casă pe care o văzusem până atunci (şi până acum) pe dinăuntru. Era atât de mare, că părea înrădăcinată în pământ. La etajul doi erau cel puţin patru sau cinci camere goale. La primul etaj se afla camera de zi pe care Maciste o folosea în general pentru a-şi face siesta şi sufrageria care se transformase într-un soi de pasaj sau de labirint unde se acumulau mobile provenind din alte camere, somiere şi saltele, radiatoare electrice, scaune şi mese, dulapuri pline de pânze de păianjen pe care se adunau reviste de sport sau de cinema vechi. Totul era aranjat după un plan pe care Maciste nu mi l-a dezvăluit niciodată, deşi nu era greu de ghicit că principala lui utilitate era să elimine obstacolele şi capcanele din alte zone ale casei.

Apoi venea bucătăria despre care am vorbit deja şi o baie completă cu oglinzile sparte şi cu o enormă crăpătură în cadă. Mai era un culoar care dădea într-un vestibul mare şi încărcat, plin de perdele inutile, cu o terasă spre grădina din spate şi spre pereţii caselor vecine. De-o parte şi de cealaltă, clădirile păreau normale, însă în spate, în casele cu intrarea prin via degli Scipioni, domnea o tăcere asemănătoare cu cea din casa lui Maciste şi nu se auzeau vreodată nici sunetele vreunui televizor sau ale vreunui aparat de radio, nici voci de copii, nici voci de adulţi strigându-şi copiii sau strigându-se între ei. O dată am auzit ţârâitul unui telefon mobil, însă o singură dată.

La etajul doi, pe lângă încăperile goale mai era şi camera lui Maciste, mare şi întotdeauna cu obloanele trase la ferestre. În cameră era şi o oglindă de perete dosită într-un colţ, pe care mai demult Maciste o folosise, cu siguranţă, ca să-şi privească trupul în întregime şi ca să aibă un control zilnic asupra musculaturii sale sau, poate, cine ştie, ca să se vadă făcând sex cu actriţe de cinema,

căci mai era acolo şi un pat imens, cu întăriturі de metal făcute special pentru a suporta greutatea proprietarului. În rest, camera avea un aer monahal, de amploare şi sărăcie.

Apoi mai erau două băi, una mare în care obişnuiam eu să fac duş şi una mică în care ultima menajeră îşi îngrămădise ustensilele de lucru, vreo două lighene, o mătură, câteva sticle de leşie, înainte să se care, sătulă de toanele orbului, şi să nu se mai întoarcă vreodată.

La capătul culoarului se afla sala de forţă unde Maciste părea să-şi petreacă cea mai mare parte a timpului, pedalând la o bicicletă de interior sau ridicând greutăţi, cu mintea în altă parte, sau, de cele mai multe ori, tolănit indolent pe o bancă mare de lemn, cu halatul negru pe el, cu ochelarii negri la ochi şi cu un prosop alb în jurul gâtului, meditând la anii lui de glorie, sau poate că zăcea pur şi simplu cu mintea goală, măcar de-ar fi fost aşa!, negândindu-se la nimic.

Lângă sala de forţă era sala de lectură sau biblioteca (aşa o numea el) în care nu exista nicio carte, doar două tablouri pictate în ulei. Într-unul era Maciste pe jumătate dezbrăcat, în momentul primirii centurii de campion mondial la culturism. În celălalt tablou apărea Maciste aşezat chiar în acea bibliotecă, în spatele unei mese de stejar care se afla încă acolo, îmbrăcat în costum, cu cravată, şi cu un surâs fin pe faţă, ca şi cum şi-ar fi râs de pictor şi de toţi cei ce urmau să-i admire pictura, de parcă în spatele tuturor lucrurilor care îl înconjurau se afla un secret pe care doar el l-ar fi ştiut.

Între cele două tablouri se afla o firidă cu o statuetă a Sfântului Pietrino din Seychelles.

— Sfântul Pietrino din Seychelles? Din insulele Seychelles?

— Da, a zis Maciste.

— Dar cine e acest Sfânt Pietrino care a ajuns atât de

departe?

— Un sfânt.

— Bine, dar ce fel de sfânt? N-am auzit niciodată vorbindu-se despre el, pare o glumă.

— Nu, nu e nicio glumă, a zis Maciste. Este un sfânt roman, modern, unul născut în Santa Loreto, ca mine, şi care într-o zi a plecat să predice în insulele Seychelles, asta-i tot.

Nu prea aveam chef de poveşti, aşa că, în cele din urmă, i-am dat dreptate şi am continuat să dau ture prin casă. N-am văzut, în nicio parte a casei, vreun seif. L-am căutat de mai multe ori, dar nu l-am găsit.

XII

Uneori, în timp ce căutam seiful bântuind prin camere şi mişcând de la locul lor anumite obiecte pe care apoi le puneam la loc, auzeam sau mai bine zis simţeam prezenţa lui Maciste, îmbrăcat cu halatul negru sau gol puşcă, mişcându-se în bezna casei, urmărindu-mi paşii, zgomotele aproape imperceptibile pe care le făceam, apărând brusc în spatele meu, înşfăcându-mă şi imobilizându-mă, în ciuda precauţiilor pe care mi le luam şi a agilităţii pe care încercam să o imprim mişcărilor mele.

Şi atunci, în timp ce stăteam în braţele lui, când mă lua pe sus în întuneric sau în timp ce stăteam sub el sau alături de el în pat sau în sala de forţă, unsă până-n ultimul colţişor al trupului meu cu creme de corp, eram recunoscătoare că nu găsisem seiful, că nu-l găsisem încă.

Şi uneori îmi închipuiam că aş dormi în fiecare noapte acolo, cu Maciste, îmi imaginam că aş plăti o femeie ca să ne facă puţină curăţenie, căci în visele mele nu eram dispusă să fiu sclava lui, îmi închipuiam că-l voi convinge să ieşim din când în când, dacă nu la cinematograf, măcar să ne plimbăm, ca două persoane normale sau ca două persoane care se prefac că sunt normale şi tot prefăcându-se chiar ajung să fie, şi tot aşa, mă vedeam telefonând o dată pe săptămână, vinerea, de pildă, după un taxi, să ne ia de la poartă şi să ne ducă la un restaurant unde să cinăm în voie, conversând pe diverse teme, sau în centru, să cumpăr haine pentru el din magazinele alea speciale pentru graşi şi grăsuţi, şi apoi nişte haine pentru mine, îmi imaginam că stau la cinema alături de Maciste şi îi povestesc filmul, secvenţă cu secvenţă, cum se spune că fac însoţitorii orbilor.

Adevărul e însă că am dormit de puţine ori în casa lui, şi adevărul e că după ce visam o vreme la viaţa noastră în comun începeam să mă întreb unde naiba o fi seiful.

În zori, când mă întorceam acasă, îi găseam pe fratele meu şi pe prietenii lui pe jumătate treziţi, şi vorbeam despre asta. Bolognezul se precipita, zicea că nu avem chiar tot timpul din lume la dispoziţie, şi uneori i se părea că ar trebui să intre cu forţa în casa lui Maciste, înarmat cu un cuţit sau cu ce-o fi fost, dar când zicea asta începeau toţi să tremure ca varga, şi el şi libanezul şi frate-miu, simpla idee îi făcea să tremure, aşa că nu-mi era greu deloc să-i fac să se întoarcă la ideea de bază.

Alteori vorbeam despre povestea lui Maciste, despre filmele lui care avuseseră aşa un răsunător succes de public. Fratele meu chiar a căutat săptămâni întregi, prin videocluburile din cartier şi apoi prin videocluburile din centru, un film care se numea *Maciste împotriva tătarilor* şi care, după cum zicea bolognezul, era cel mai bun, dar nu l-a găsit.

Eu m-am bucurat că nu l-a găsit, pentru că îmi făcea rău, un rău anticipat, să-l văd pe Maciste tânăr, când încă nu era orb, avea păr, era slab şi musculos. Nu voiam să-l văd pentru că ştiam ce urma să se întâmple peste douăzeci de ani. O dată însă am visat acel film. La început se înfruntau două armate într-un podiş ars. Apoi, înăuntrul unui palat, Maciste se lupta cu douăzeci de războinici şi îi bătea pe toţi. La un moment dat, apărea o femeie îmbrăcată cu o tunică de mătase transparentă şi îl săruta pe Maciste. Cei doi stăteau împreună pe culmea unui promontoriu. La picioarele lor, se deschidea un abis, iar spre orizont se ridicau fuioare de fum subţiri. Apoi l-am văzut pe Maciste dormind într-o cameră cu podeaua şi pereţii de marmură. Şi mă gândeam în vis că e doar un film, el nu doarme cu adevărat, se preface că doarme, dar de fapt e treaz şi abia atunci mi-am dat seama că Maciste, pe când filma pentru acest film, se afla în prezent, iar eu, cea care vedea filmul sau visa că-l vede, mă aflam în viitor, în viitorul lui Maciste, adică în nimic. Şi atunci m-am trezit.

Oricum, preferam să-l văd aşa cum era când mă duceam să-l vizitez la el acasă, de două ori pe săptămână.

La coafor, lucrurile nu mergeau prea bine. Cu toate că, în anumite aspecte, mergeau mai bine ca înainte. În general, veneam la coafor moartă de somn şi, întreaga zi, mă purtam ca o somnambulă. O dată, şefa, care era o femeie înţelegătoare, m-a târât până în baie şi mi-a ridicat mânecile bluzei căutând urme de înţepături pe braţe.

— Nu mă droghez, i-am zis.

— Ce se întâmplă cu tine, Bianca? Eşti tot mai rău, pe zi ce trece.

— Dorm prost, i-am zis.

Era adevărat. Treceau săptămâni întregi în care dormeam trei sau patru ore pe noapte.

O dată am vrut să-l întreb pe Maciste cum îşi pierduse vederea. Bolognezul şi libanezul mă preveniseră să nu-i pun niciodată o întrebare de felul ăsta. Se spunea că ultima persoană care îşi arătase curiozitatea în legătură cu orbirea lui Maciste se alesese cu două coaste rupte. Dar nu avertismentul lor m-a oprit. Ştiam că Maciste nu va ridica niciodată mâna asupra mea. A fost însă ceva care m-a oprit, altă chestie.

Adesea mă gândeam că era mai bine că orbise, aşa n-o să mă vadă niciodată, n-o să-mi vadă niciodată faţa, faţa pe care o aveam când eram cu el, care nu era nicio faţă de târfă, nici de hoaţă, nici de spioană, ci numai faţa cuiva care aşteaptă, faţa cuiva care, de fapt, aşteaptă să se întâmple totul, de la o vorbă bună până la o declaraţie esenţială.

Vorbe bune n-au fost prea multe, căci Maciste nu era prea vorbăreţ, însă au fost gesturi amabile. N-a existat nicio declaraţie esenţială, sau n-a fost vreuna care, în acel moment, să mi se pară aşa, deşi cu trecerea timpului am ajuns să-mi reamintesc fiecare vorbă a lui Maciste într-o anume cheie, ca pe o punte nesigură ce ar fi trebuit să mă

ducă, în mod necesar, în altă parte, de parcă el ar fi fost un mecanism profetic destinat numai mie, chestie despre care ştiu foarte bine că e falsă, deşi uneori, nu foarte des, tot îmi place să cred că e aşa, chiar şi în prezent, când nu mă mai mint la fel de des ca altădată, dar câteodată tot o mai fac.

XIII

Restul timpului îl dedicam căutării seifului.

Un seif care mi se părea din ce în ce mai tare o invenţie a prietenilor fratelui meu, un seif care exista doar în minţile lor criminale, criminale şi bezmetice, căci, la urma urmelor, pe atunci şi mintea mea era criminală, dar eu nu mi-am pierdut capul căutând ceva ce nu există.

Eu nu eram bezmetică, dimpotrivă, ce simţeam eu era o linişte stranie, ca şi cum înainte de a ajunge în vechiul căsoi al lui Maciste din via Germanico aş fi alergat, aş fi fugit de câteva luni bune, poate chiar de ani întregi, iar din momentul în care am păşit peste pragul casei lui, din momentul în care l-am văzut gol, imens şi alb, ca un frigider stricat, totul s-a oprit (sau eu m-am oprit brusc), iar lucrurile au trecut într-o altă viteză, o viteză imperceptibilă, egală cu liniştea.

Uneori mă uitam la ei, la fratele meu şi la prietenii lui, îi priveam cu ochi inocenţi şi eram tentată să le spun:

— Seiful nu există decât în minţile voastre înfierbântate.

Îmi era teamă însă să încerc să-i conving. Mi-era teamă ca nu cumva să mă creadă şi dup-aia să nu mai existe niciun motiv, în afara banilor, pentru vizita mea săptămânală în casa lui Maciste. Nimeni nu m-ar fi oprit să-l vizitez. Era un câştig suplimentar care merita efortul. Ştiu însă că dacă aş fi continuat să-l vizitez, fără un pretext oarecare, lucrul ăsta m-ar fi terminat.

Spre deosebire de ochii fratelui meu şi de cei ai prietenilor lui, ochii lui Maciste nu erau inocenţi. Purta ochelari negri aproape tot timpul. Uneori, desigur, şi-i scotea şi mă privea sau se prefăcea că mă priveşte. Iar atunci eu începeam să tremur, închideam ochii şi îl îmbrăţişam sau încercam să-l îmbrăţişez, treabă întotdeauna dificilă, dat fiind diametrul său. Într-o zi, bolognezul mi-a zis:

— Nenorocitul ăsta te-a înnebunit de cap, găseşte seiful şi să terminăm o dată.

Nu era aşa de prost cum părea. Şi, în felul lui, avea dreptate. Problema era, însă, că eu nu mai ştiam ce e drept. Deşi el avea dreptate.

Altădată mi-a zis:

— Gândeşte-te la viitor, gândeşte-te la tot ce ne aşteaptă în viitor.

Cu asta însă se înşela. La urma urmelor, eu mă gândeam mereu la viitor. Mă gândeam atât de intens încât prezentul ajunsese să fie parte din viitor, partea lui cea mai stranie. A-l vizita pe Maciste însemna tocmai a mă gândi la viitor, a asuda, a pătrunde în camere complet scufundate în întuneric, însemna a mă gândi la viitor. Un viitor care semăna cu orice cameră din casa lui Maciste, însă era ceva mai luminos şi cu mobilele acoperite cu cearceafuri vechi sau cu cuverturi, ca şi cum stăpânii casei (o casă şi ea din viitor) plecaseră în călătorie şi nu voiau ca praful să se depună peste lucrurile lor. Ăsta era viitorul meu şi aşa mă gândeam eu la el, dacă ce făceam eu se putea numi gândire (şi dacă lucrul la care mă gândeam se putea numi viitor).

De cele mai multe ori însă preferam să nu mă gândesc la nimic. Stăteam multă vreme cu mintea goală de orice gând, aplecată peste pervazul uneia dintre ferestrele care dădeau spre grădina din spatele casei, goală, cu pielea încă lubrifiată, contemplând noaptea şi stelele, zidurile caselor din vecinătate.

Uneori, auzeam un sunet ciudat care străbătea întunericul ca o linie de cretă, iar Maciste zicea că e şuieratul unui şoim care trăia într-o casă abandonată din cartier, deşi eu n-am auzit vreodată ca un şoim să trăiască într-un oraş aşa de mare, însă la Roma se petrec chestii dintr-astea, lucruri bizare care scăpau pe atunci înţelegerii mele, dar pe care le acceptam cu o naturaleţe care astăzi

mă surprinde şi adesea mă scoate din minţi: o naturaleţe înfiorătoare, ca şi cum a fi delincventă ar presupune să tremuri tot timpul pe dinăuntru, ca şi cum a fi delincventă ar aduce după sine o senzaţie de vinovăţie amestecată cu una de imensă plăcere, care mă făceau, de pildă, să râd fără motiv, în momentele cele mai puţin indicate, sau care mă aruncau într-o tristeţe fulgurantă, o tristeţe la purtător, nu mai lungă de cinci minute, pe care, din fericire, o puteam ascunde fără mari probleme.

Pe de altă parte, acasă totul era neschimbat.

În câte-o noapte în care nu-l vizitam pe Maciste, lăsam uşa deschisă pentru unul dintre prietenii fratelui meu, îl primeam cu lumina stinsă şi ochii închişi, pentru că nu voiam sub nicio formă să ştiu care dintre ei e, făceam amor mecanic şi câteodată aveam mai multe orgasme, iar asta îmi provoca atacuri de furie virulente şi surprinzătoare care mă făceau apoi să plâng amar.

Prietenul fratelui meu mă întreba atunci dacă mă simt rău, dacă am păţit ceva, dacă sunt supărată, şi înainte să continue cu întrebările, chestie care m-ar fi făcut să ghicesc care dintre ei era, îi spuneam să tacă din gură sau făceam şşşşt, iar el tăcea şi continua să mă reguleze fără să mai scoată o vorbă, într-atât de convingătoare sau de lămuritoare sau de descurajatoare ajunseseră gesturile pe care le adoptasem.

Căpătasem o putere aproape supranaturală, m-am gândit o dată (deşi în secunda următoare am făcut băşcălie de ce-mi trecea prin cap), o putere care-i obliga pe şarlatanii ordinari ca bolognezul să tacă, sau îi făcea mormânt pe cei oricum tăcuţi, ca libanezul, o putere care-i amuţea dintr-odată pe cei morţi de curiozitate, o putere care crea un spaţiu artificial de linişte şi întuneric, în care eu puteam să plâng şi să mă chircesc de durere, fiindcă nu-mi plăcea ce făceam, un loc în care puteam să fug de câte ori voiam şi în care puteam să mă plimb (sau să pipăi

suprafaţa realităţii cu buricele degetelor) fără să-mi fac vreo iluzie, fără să mă înşel pe mine însămi, fără să cunosc însemnătatea tuturor lucrurilor, dar cunoscând prea bine cum se termină ele, ştiind de ce lucrurile stau cum stau, cu o luciditate pe care n-am mai avut-o de atunci, cu toate că uneori o ghicesc încă acolo, pitită înăuntrul meu, micşorată, destrămată, din fericire pentru mine, dar mereu înăuntrul meu.

XIV

În orice caz, continuam să caut seiful.

Mă tot plimbam prin casă şi mă uitam prin toate colţurile şi îndărătul tablourilor, aşa cum îmi spuseseră fratele meu şi prietenii lui, dar seiful nu apărea deloc.

Numai murdărie, praf, pânze de păianjen, bucăţi de tencuială, bucăţi de tapet cruţate de trecerea timpului, mai albicioase, mai apropiate parcă de culoarea lor originară, deşi, după ce le examinam, aveam senzaţia că aceste bucăţi dreptunghiulare se degradaseră cu totul, ca şi cum paloarea sau frăgezimea lor ar fi fost o boală degenerativă rară.

Întreaga casă părea vie în cursul incursiunilor mele de căutare a seifului. Vie în decădere, vie în abandon. Dar vie.

Apartamentul meu, de pildă, nu mi se părea decât un apartament, din ce în ce mai mic, poate un apartament în care rămăseseră ecourile a mii de ore de emisiuni de televiziune, din când în când ecouri ale vocilor părinţilor mei, a tatei şi a mamei, însă locul nu era nimic altceva decât un apartament, adică un loc mort.

Casa lui Maciste nu era un loc mort. Casa lui Maciste era o promisiune şi o boală, iar eu dădeam roată promisiunii şi bolii şi simţeam pe propria mea piele momentul în care corpul meu sau viteza pe care o imprimam eu însămi corpului meu trecea dintr-o stare într-alta, promisiunea iridescentă, boala, o cădere sau o plutire oblică, deambulând, atingând totul cu vârfurile degetelor, până ce auzeam vocea lui Maciste care mă chema, care mă întreba unde sunt.

În anumite momente, nu-i răspundeam. Îmi puneam o palmă peste gură şi începeam să respir pe nas, trăgând în piept puţin aer, strictul necesar, aşteptând ca el să înceapă să mă caute, chiar mai discret ca mine, furişându-se prin coridoarele întunecoase ale casei şi localizându-mă

datorită respiraţiei mele sau datorită căldurii pe care o emitea corpul meu, n-am ştiut niciodată, şi atunci totul o lua de la capăt.

Pe de altă parte, suma de bani pe care mi-o dădea după fiecare vizită a început să fie din ce în ce mai generoasă. Uneori îl urmăream, crezând că lua banii direct din seif, dar, de fapt, îi scotea dintr-un sertar din bucătărie, iar acolo se afla mereu aceeaşi sumă, o sută cincizeci de euro, ca să mă plătească pe mine şi pe femeia sau pe adolescenta (n-am văzut-o niciodată, căci ea venea ziua, iar eu noaptea) care îi cumpăra de-ale gurii dintr-un magazin de cartier şi care, uneori, îi lăsa mâncare gătită în recipiente de plastic.

Într-o noapte de care mă jenez astăzi i-am spus că sunt îndrăgostită de el şi l-am întrebat ce simţea pentru mine.

Nu mi-a răspuns. M-a făcut să ţip de fericire în sala lui de forţă, dar nu mi-a răspuns. Înainte de a pleca, la cinci dimineaţa, rănită în amorul meu propriu, i-am spus că probabil povestea noastră se va termina curând. I-am spus-o în hol, în timp ce apăsam cu o mână clanţa uşii. Când uşa s-a deschis şi-n hol a intrat lumina unui felinar de pe via Germanico, mi-am dat seama că eram singură.

Vreme de câteva zile nu m-am putut împiedica să nu mă gândesc la el cu ură. Când ne-am întâlnit din nou, ca să-l enervez, l-am întrebat cum orbise.

— Într-un accident.

— Ce fel de accident? am zis.

— Un accident de maşină. Eram împreună cu nişte prieteni. Doi dintre ei n-au mai putut povesti.

— Şi cine conducea?

În acel moment, Maciste m-a privit ţintă în ochi, cu ochii lui stinşi, ca şi cum chiar m-ar fi văzut, şi a zis că nu mai are chef să vorbească despre subiectul ăsta.

L-am văzut ridicându-se cu dificultate şi îndepărtându-se fără să ezite spre uşa deschisă. Am rămas mult timp

singură, căzută pe băncuţa de lemn, cu corpul strălucind de alifii, aşteptându-l şi gândindu-mă la ale mele, la viitorul care se deschidea ca o oglindă a prezentului sau ca o oglindă a trecutului, dar se deschidea, fără îndoială, m-am tot gândit până m-am plictisit şi am adormit.

În acea epocă, visam mult şi uitam imediat aproape toate visele. În realitate, viaţa mea era ca un vis. Uneori mă aşezam la una dintre ferestrele casei lui Maciste şi mă gândeam la vise şi la viaţă, ceea ce însemna că mă gândeam la visele pe care le uitam cu promptitudine şi la viaţa mea care semăna cu un vis, şi nu ajungeam nicăieri, nimic nu se clarifica în capul meu, însă simplul fapt că o făceam, că mă gândeam la vise şi la viaţă, îmi lua o greutate incertă de pe inimă, sau de pe ce numeam eu inima mea inima unei delincvente, a unei persoane fără scrupule sau cu nişte scrupule atât de strâmbe încât nu le recunoşteam ca fiind ale mele.

În acele momente, din pieptul meu se auzea un geamăt de uşurare. Respiram şi surâdeam ca şi cum tocmai aş fi ieşit dintr-o mare profundă, fără aer, cu buteliile de oxigen inutile. Şi imediat după asta simţeam nevoia să plec de la fereastră, să fug şi să caut o oglindă în care să-mi privesc propria faţă, o faţă pe care eu o ştiam zâmbitoare, despre care ştiam că n-o să-mi placă, o faţă feroce şi fericită, dar care era chiar faţa mea, faţa pe care o aveam, cea mai bună dintre multe alte feţe strâmbe, o faţă care apăruse după moartea părinţilor mei, o faţă care ţinea de cartierul meu unde era mereu zi şi de casa lui Maciste unde mă jucam cu destinul meu, însă unde destinul meu, pentru prima oară, era în întregime al meu.

Desigur, niciuna dintre aceste certitudini, niciuna dintre aceste senzaţii nu dura prea mult, slavă Domnului, căci altfel aş fi murit sau aş fi înnebunit. Zburam şi halucinam, însă din când în când aveam picioarele bine înfipte în pământ. Iar atunci mă gândeam la seif, la banii şi la

bijuteriile pe care Maciste le păstra acolo şi la viaţa care ne aştepta, pe mine şi pe fratele meu (şi într-un fel şi pe nefericiţii lui prieteni) când vom reuşi să dăm, în cele din urmă, de comoară, o comoară care în mâinile lui Maciste era inutilă, pentru că el, din punctul nostru de vedere, avea toate cheltuielile acoperite şi nici nu mai era tânăr, iar noi, în schimb, aveam toată viaţa înainte şi eram mai săraci ca şobolanii.

Iar în aceste momente, nu ştiu de ce îmi imaginam monede de aur, nu aur pur şi simplu, ci monede de aur.

Un seif negru şi insondabil ca burdihanul lui Maciste, în care se aflau, strălucitoare, monedele de aur pe care le adunase filmând filme cu gladiatori. Viziunea era istovitoare. Şi, de asemenea, inutilă.

Într-o noapte, în timp ce făceam amor, Maciste m-a întrebat ce culoare avea sperma lui. Eu aveam în minte monedele de aur, iar întrebarea lui, nu ştiu de ce, mi s-a părut dintre cele mai pertinente. I-am spus să îşi scoată penisul. Apoi i-am dat jos prezervativul şi l-am masturbat câteva secunde. Am rămas cu mâna plină de spermă.

— E aurie – i-am spus. Ca aurul topit.

Maciste a râs.

— Nu cred că poţi vedea pe întuneric, a zis.

— Pot să văd, i-am răspuns.

— Eu cred că sperma mea se face pe zi ce trece tot mai neagră, a zis.

Am stat câteva momente şi m-am gândit la ce voia să spună cu asta.

— Nu fi ipohondru, i-am zis.

Apoi m-am dus la duş, iar când m-am întors, Maciste nu mai era în cameră. Am plecat să-l caut în camera de forţă, fără să aprind nicio lumină. Nu era nici acolo. Aşa că m-am aşezat pe verandă şi am stat aşa o vreme, privind grădina şi umbrele zidurilor de alături.

Adevărul e că sperma lui Maciste nu era aurie.

Nu-mi mai amintesc momentul exact în care mi-am dat seama că nu voi cheltui niciodată comoara lui Maciste pe flecuşteţe drăguţe. Ştiu doar că la puţină vreme după ce mi-am dat seama de asta, am închis ochii şi am plecat să-l caut pe Maciste prin casă. L-am găsit în biblioteca fără cărţi, aşezat sub imaginea Sfântului Pietrino din Seychelles, şi m-am suit pe el, am făcut amor cu amantul meu sau cu şeful meu, pentru mine era acelaşi lucru, fără să zic nimic şi fără să simt nimic.

Înainte să se crape de ziuă, când m-am întors acasă, în taxi, am simţit că mor.

XV

O săptămână fără să-l văd pe Maciste mi se părea o eternitate. Atunci când încercam însă să îmi imaginez o viaţă completă alături de el, nu vedeam nimic: o imagine decolorată, peretele unei camere nelocuite, amnezie, lobotomie, corpul meu despicat, făcut bucăţi.

Pe de altă parte, acasă lucrurile nu mergeau bine. Fratemiu părea dus cu capul, era din ce în ce mai tembel, din ce în ce mai slab, iar prietenii lui vorbeau numai despre seif.

Într-o dimineaţă i-am spus fratelui meu:

— Pe zi ce trece ai o moacă tot mai perversă.

— Uite cine vorbeşte! mi-a răspuns.

Într-o altă zi, i-am examinat braţele, căutând înţepături sau alte semne, aşa cum îmi făcuse şefa mea de la coafor şi n-am obţinut niciun rezultat în afară de un râs sec, ca şi cum din gâtul lui ar fi ieşit râsetul părinţilor noştri morţi pe acea uitată şosea din sud.

Atunci a început să mi se facă frică.

— Nu râde, i-am zis.

— Iar tu, nu fi caraghioasă! a zis el.

Cred că nu aveam putere nici să ne certăm.

— De ce ţi-e frică? i-am zis în altă zi.

Nu mi-a răspuns, însă după mutra lui, oricine şi-ar fi dat seama că îi era frică de tot, de prietenii lui, să-i ţină pe ăştia cu noi în casă, de viitorul care nu părea să-i aducă ceva bun, de trista lui condiţie de orfan, în plus şi şomer.

Altădată, l-am auzit plângând, închis în baie, în vreme ce bolognezul şi libanezul se uitau la televizor şi îi criticau furibunzi pe cei de pe ecran. Aplauze şi râsete şi observaţiile sarcastice ale bolognezului şi fratele meu plângând în baie, discret, ca un animal ruşinat şi mort de frică şi de frig, căci, pentru el (frig şi frică) erau acelaşi lucru. Când a ieşit, l-am întrebat discret ce-a păţit. Mi-a zis că n-a păţit nimic, însă noaptea s-a închis din nou în baie

şi, cu toate că de data asta nu l-am mai auzit plângând, mi-am dat seama că poate ceda nervos în orice clipă.

Era greu însă să-mi pară rău de el, prinsă la mijloc, cum eram, între Maciste şi manevrele celor doi care aveau un singur scop: seiful din casa de pe via Germanico. Aşa că nu pot spune că îmi părea rău. Şi asta i-am spus şi lui Maciste, fără să mă gândesc la ce ziceam. I-am spus că l-am găsit pe fratele meu plângând şi că n-am simţit nimic. Am terminat de făcut amor, iar când i-am zis ce i-am zis, Maciste şi-a întors spre mine faţa lui enormă şi albă şi din nou am avut impresia că mă priveşte.

— Ai început să înnebuneşti, a zis.

L-am întrebat dacă el crede că asta e bine sau rău. A zis că e întotdeauna rău să înnebuneşti, mai puţin în cazurile în care nebunia e o modalitate de a scăpa de o durere insuportabilă. Iar atunci am vrut să-i zic că poate chiar sufăr de o durere insuportabilă, însă înainte ca el să spună ceva, m-am răzgândit.

— Sunt bine. Nu sufăr de nicio durere insuportabilă. Nu am înnebunit.

Într-o după-amiază, Maciste s-a îmbolnăvit şi am rămas cu el toată noaptea, să-l îngrijesc. Avea febră, dar nu voia să chemăm medicul. Mi-a ordonat să îi pregătesc un litru de ceai de muşeţel cu lămâie, pe care l-a băut apoi însoţit de o mare cantitate de miere şi s-a pus în pat, să-i iasă boala prin toţi porii.

Când a adormit, mi-am dat seama că n-o să mai am vreodată aşa o ocazie să găsesc seiful. Aşa că m-am apucat să-l caut încă o dată, cameră cu cameră. Nu-mi amintesc în ce moment mi-a trecut prin cap că seiful trebuie să fie în spatele tablourilor lui Maciste, sau în spatele portretului Sfântului Pietrino din Seychelles. Le-am dat jos, unul câte unul, cu inima bubuindu-mi în piept. În spatele tablourilor nu era nimic, doar zidul camerei, aflat în diverse stadii de conservare sau deteriorare. Am căutat şi în sala de forţă,

în baia sălii de forţă, între bucăţile de faianţă (să văd dacă e vreuna care se poate scoate), în bucătărie, pe sub covoarele din sufragerie şi în holul de la intrare, prin spatele unor perdele inutile.

Restul nopţii mi l-am petrecut în sufragerie, într-un fotoliu, sub una dintre puţinele veioze din casă care funcţionau, citind reviste şi dormitând.

La patru dimineaţa o voce m-a trezit din somn. M-am dus în cameră la Maciste. Vorbea în somn. Spunea ceva despre o stradă. A zis cuvântul trapez. Apoi a adormit la loc. I-am pus mâna pe frunte. Transpira. M-am gândit că e semn bun.

Am stat câteva minute în picioare lângă uşă şi l-am privit, fără să mă pot hotărî să stau sau să mă întorc în sufragerie. În acel moment am ştiut, fără umbră de îndoială, că nu eram îndrăgostită de el. Totul mi s-a părut limpede ca lumina zilei şi amuzant ca o emisiune tv şi puţin mi-a lipsit să nu mă pun pe plâns chiar acolo.

Nu m-am întors în sufragerie, ci în sala de forţă, unde am stat fumând şi privind în întuneric. Apoi m-am ridicat (mă aşezasem pe podeaua sălii de forţă) şi am luat din nou casa la puricat, cameră cu cameră, înarmată cu o lanternă, până ce n-a mai rămas niciun colţişor netrecut în revistă.

La opt dimineaţa, când nu mai era nevoie de lanternă, am ştiut cu siguranţă că nu exista niciun seif. Banii lui Maciste, dacă chiar avea bani, erau la bancă, nu în casă. Şi cu asta s-a terminat totul pentru mine.

XVI

Maciste a fost bolnav o săptămână. Noaptea îi luam temperatura, iar febra nu-i părăsea în ruptul capului trupul mare şi alb. O dată i-am zis că mă duc la farmacie să-i cumpăr analgezice şi antibiotice. I-am cerut cheia, pentru că nu voiam să se ridice din pat să-mi deschidă uşa, însă el a refuzat, mai întâi cu delicateţe, ca şi cum n-ar fi vrut să mă jignească, apoi cu vehementţă, ca şi cum n-aş fi ştiut cu cine stau de vorbă. Eu ştiam însă foarte bine cu cine vorbesc.

— Nu-mi trebuie decât un ceai, a zis.

I-am lăsat un ceainic cu apă caldă la îndemână şi am plecat. Era duminică, iar în metrou nu era aproape nimeni. Când am ajuns acasă, toată lumea dormea. Am făcut cafea, mi-am pregătit o cană de cafea cu lapte şi am fumat ultima ţigară. În noaptea aia am visat ceva destul de ciudat, deşi, dacă mă gândesc mai bine, nu era chiar atât de ciudat.

Am visat că Maciste era iubitul meu şi că ieşeam să ne plimbăm împreună prin Campo dei Fiori. La început, eu eram îndrăgostită nebuneşte de el, însă pe măsură ce ne plimbam, Maciste nu mi se mai părea o persoană interesantă. Mi se părea, aşa cum mergeam, braţ la braţ, prea gras, prea bătrân, prea neîndemânatic, în timp ce, în jurul nostru, tinerii roiau în jurul statuii lui Giordano Bruno sau flanau spre via dei Giubbonari sau înspre piazza Farnese, fără ca, prin aceasta, numărul celor care se precipitau în Campo dei Fiori să se micşoreze vreo clipă, mai degrabă dimpotrivă. Şi atunci eu îi spuneam lui Maciste că nu mai pot să fiu iubita lui. Iar el întorcea capul spre mine şi spunea: e bine, e bine, e bine aşa, cu un fir de voce în care la început aveam impresia că detectez o oarecare tristeţe, un nivel de disperare minim, în fine, o formă de disperare neobişnuită în cazul lui, o voce în care mai apoi simţeam şi un fel de mândrie, ca şi cum Maciste,

de fapt, ar fi fost mândru de mine.

Şi atunci el îmi spunea adio. Iar eu, nedumerită, nu ştiam ce să fac, mi-era teamă în special să-l las acolo, în mijlocul mulţimii din Campo dei Fiori, singur şi orb, însă apoi mă îndepărtam, copleşită de remuşcări, însă tot mă îndepărtam, iar când mă aflam la vreo zece metri distanţă de el, mă opream şi îl priveam şi doar atunci Maciste începea să meargă, clătinându-se (căci, în realitate, era foarte gras şi foarte mare), şi se pierdea în mulţime, cu toate că, din pricina înălţimii sale, asta se întâmpla ceva mai târziu, doar spre final pierdeam din vedere capul lui enorm şi rotund.

Şi asta era tot. Maciste pleca, iar eu rămâneam singură şi mă vedeam pe mine însămi plângând în timp ce traversam podul Garibaldi, la întoarcere acasă. Când ajungeam în piazza Sonnino, mă gândeam că trebuie să caut un loc unde să mă duc, trebuia să fac rost de un loc unde să stau, o slujbă nouă, trebuia să fac lucruri, ca să nu mor.

Şi atunci m-am trezit, iar în noaptea aia am vorbit cu prietenii fratelui meu şi le-am spus că Maciste avea bani, dar eu nu mai vreau să ştiu nimic despre asta. Le-am vorbit despre seiful inexistent. Le-am spus că există. Le-am spus că nimeni nu-l poate deschide cu excepţia lui Maciste şi că unica metodă prin care ei l-ar putea obliga să-l deschidă ar fi tortura, însă nici asta n-ar fi sigură, fiindcă Maciste putea suporta durerea cea mai atroce pe care ei, bieţi delincvenţi de mâna a paişpea, şi-ar putea-o imagina. Maciste putea suporta durerea şi putea trăi o viaţă întreagă în durere.

Prietenii fratelui meu m-au ascultat în tăcere, copleşiţi de perspectiva căii pe care le-o arătam. Sau copleşiţi de calea îngrozitoare pe care o intuiau.

Şi apoi a răsărit soarele, iar eu am luat micul dejun, am făcut un duş şi am ieşit din casă. M-am dus până în via

Germanico. Maciste nu mai era în pat. Nu ştiu dacă s-a mirat sau nu să mă vadă la ora aia. I-am spus că am venit să-l vizitez pentru ultima oară. De fapt, nu să-l vizitez, pentru că asta presupunea, de obicei, trupuri goale, sex, lungi ore de tăcere în casa lui întunecată, ci să mă despart de el, şi nu aveam de gând să mă mai întorc vreodată.

— Pleci într-o călătorie?

— Da, am zis. O să încep o viaţă nouă.

Nu m-a întrebat unde aveam de gând să plec. M-a rugat să-l aştept o clipă. Când s-a întors, mi-a dat un plic cu bani.

— Mulţumesc, am zis, în timp ce lăsam plicul pe un raft, încercând să nu fac nici cel mai mic zgomot. Ştiam că Maciste nu va fi surprins să-l găsească acolo.

După asta, m-am dus la coafor şi după ce am vorbit cu şefa, mi-am luat o zi liberă şi am plecat să dau ture prin oraş. M-am întors acasă spre seară. Bolognezul şi libanezul se uitau la televizor, însă oricine i-ar fi privit cu atenţie, şi-ar fi dat seama că erau duşi. Nu în sufrageria noastră, ci într-o autogară sau într-un aeroport. Nu sub lumina noastră, ci scăldaţi într-o lumină roşie care părea să emane de pe o altă planetă.

Frate-miu se uita şi el la televizor, aşezat într-un fotoliu din spatele canapelei. Am făcut cafea pentru toţi patru, le-am servit-o şi apoi le-am zis că trebuie să plece. Nu păreau să înţeleagă ce le spun. Fratele meu însă nu a protestat nici el, şi atunci am ştiut că am câştigat.

După o vreme, le-am spus din nou să plece. Să-şi vadă emisiunea până la sfârşit şi dup-aia să-şi facă bagajele şi să se ducă.

— Şi unde să ne ducem? a întrebat bolognezul.

L-am privit ca şi cum faţa lui n-ar fi avut piele şi ca şi cum nici faţa mea nu ar fi avut piele.

— La Maciste acasă, i-am răspuns. Totul s-a terminat. În clipa în care se termină emisiunea, vreau să vă căraţi.

Şi când s-a terminat emisiunea, pe care am văzut-o în

întregime, fără să pierd nici măcar reclamele, m-am proţăpit în mijlocul sufrageriei, am stins televizorul, şi ei se uitau la mine fără să se ridice de pe canapea şi le-am zis că o să ies să dau o tură prin cartier şi că poate o să mă abat şi pe la comisariatul de poliţie şi că atunci când o să mă întorc acasă la mine nu vreau să-i mai găsesc acolo.

Şi atunci i-am zis fratelui meu să vină cu mine şi, în mod surprinzător, frate-miu s-a ridicat şi a venit. Ne-am plimbat prin Trastevere până ce a început să se întunece.

— Ne ducem la poliţie? m-a întrebat frate-miu.

I-am răspuns că nu cred că e necesar. Am intrat într-un bar şi am cerut două sandviciuri şi două cafele cu lapte. Vorbeam vrute şi nevrute.

Când ne-am întors acasă, prietenii lui plecaseră.

— Sper să nu-i mai văd în viaţa mea, a zis fratele meu înainte să se închidă în camera lui şi să înceapă să plângă.

După multă vreme, noaptea aia a fost cu adevărat întunecată şi fragilă, străbătută de temeri, şi toţi cei care am stat treji în noaptea aia eram fiinţe slabe, obosite, simţind nevoia să mai privim o dată răsăritul soarelui, claritatea tremurătoare a pieţei Sonnino.

Desigur, multe zile după aceea, am tot aşteptat o veste proastă. Citeam presa (nu în fiecare zi, pentru că nu aveam bani să cumpărăm ziarul zilnic), mă uitam la televizor, ascultam, la coafor, ştirile de la radio, cu teama de a da peste ultimul chip al lui Maciste, azvârlit pe jos, într-o baltă de sânge (sângele lui rece), şi alături de el să văd fotografiile tip buletin ale bolognezului şi libanezului, privindu-mă cu nostalgie din pagina de ziar sau din ecranul televizorului nostru care acum era chiar al nostru şi nu al părinţilor noştri morţi, ca şi cum fotografiile lor, asasinii şi victima, asasinul şi victimele, ar fi fost un semn că în exterior e încă furtună, o furtună care nu se aduna pe cerul Romei, ci în noaptea Europei sau în spaţiul dintre o planetă şi alta, o furtună fără zgomot şi fără ochi de

furtună care să vină din altă lume, o lume pe care nici sateliţii ce se învârtesc în jurul Pământului nu o pot capta şi unde exista un loc care era locul meu, o umbră care era umbra mea.